

Gminny Program Rewitalizacji
Gminy Strzeleczyński na lata 2024-2030

Diagnoza delimitacyjna

Opracowanie:

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
Podstawa prawna	4
Charakterystyka gminy	5
2. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego	7
Charakterystyka wyróżnionych obszarów porównawczych	7
Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego	10
3. Diagnoza obszaru zdegradowanego	14
Wskaźniki społeczne	14
Wskaźniki gospodarcze	35
Wskaźniki środowiskowe	39
Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne	47
Wskaźniki techniczne.....	59
4.Podsumowanie	67
5. Wyznaczanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	73
6. Spis tabeli i rysunków	81
6.1 Mapy	81
6.2 Tabele	82

1. Wprowadzenie

Diagnoza delimitacyjna jest pierwszym etapem opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Strzeleczyki na lata 2024-2030 (GPR). Dokument ten ma na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) na terenie gminy, na którym w konsekwencji wdrażany będzie gminny program rewitalizacji. Zidentyfikowany OR to obszar charakteryzujący się wysokim natężeniem negatywnych zjawisk społecznych, a także występujących problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. W GPR zaplanowany zostanie szereg działań rewitalizacyjnych, które ukierunkowane będą na rozwiązywanie konkretnych problemów charakteryzujących wybrany obszar rewitalizacji. Dlatego ważne jest określenie skali zjawisk kryzysowych oraz pełna identyfikacja problemów występujących tym obszarze.

Gminny Program Rewitalizacji to dokument strategiczny opracowywany w celu przeprowadzenia procesu rewitalizacji. Dzięki niemu można podjąć skuteczne działania, przyczyniające się do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. GPR umożliwia prowadzenie zaplanowanej interwencji rozwojowej, a działania w nim zawarte wpływają pozytywnie na sytuację zamieszkującej OR lokalnej społeczności – co stanowi o jego lokalnym charakterze.

Podstawa prawna

Niniejszy dokument został opracowany w oparciu o zapisy ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., które definiują najważniejsze pojęcia pojawiające się w treści diagnozy:

– **rewitalizacja** to „(...) proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”¹;

– **interesariusze rewitalizacji** to w szczególności:

„1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczności nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 28);

2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;

¹ Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485).

- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.”²;

– **obszar rewitalizacji** to „(...) obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, (...), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację”³.

Zapisy ustawy wskazują również na ograniczenia w wyznaczaniu obszaru rewitalizacji – powierzchnia OR nie może być większa niż 20% powierzchni gminy, a liczba mieszkańców nie może przekroczyć 30% jej populacji.

Charakterystyka gminy

Gmina Strzeleccki to gmina wiejska położona w południowo-środkowej części województwa opolskiego, w powiecie krapkowickim. Zamieszkuje ją 7 155 mieszkańców, a jej obszar obejmuje powierzchnię równą 11 736 ha. Strzeleccki graniczą: od wschodu z gminą Biała, od południa z gminą Głogówek, od zachodu z gminą Krapkowice, a od północy z gminą Prószków.

Wieś Strzeleccki jest siedzibą gminy, na którą składa się 13 sołectw: Dobra z przysiółkiem Nowy Bud, Dziedzice, Komorniki z przysiółkiem Nowy Młyn, Kujawy, Łowkowice, Moszna z przysiółkiem Urszulanowice, Pisarzowice z przysiółkiem Buława, Raclawiczki, Smolarnia z przysiółkiem Serwitut, Strzeleccki, Ścigów z przysiółkiem Kopalina, Wawrzyńcowice i Zielina.

Strzeleccki leżą na Nizinie Śląskiej, w dorzeczu Białki i Osobłogi. Północną część gminy stanowi duży kompleks leśny będący częścią obszaru chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie” – stanowiących część dawnej Puszczy Niemodlińskiej. Pozostałe obszary gminy stanowią tereny osadniczo-rolne (1/3 gminy to lasy, a ponad połowa to użytki rolne).

Osiowo przez środek gminy przebiega droga wojewódzka nr 409 (relacja Dębina-Strzelce Opolskie) oraz równoległa do niej jednotorowa, niezelektryfikowana linia kolejowa nr 306 (w relacji Krapkowice-Prudnik). Wzdłuż północno-wschodniej granicy gminy biegnie droga wojewódzka nr 414 (relacja Opole-Lubrza). Miasto powiatowe Krapkowice oddalone jest od gminy o 7 km, a siedziba województwa – miasto Opole – oddalone jest o ok. 25 km.

² Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28).

³ Tamże.

Gmina Strzeleccki posiada bogate walory turystyczne i kulturowe, między innymi dzięki zabytkowym zespołom pałacowo-parkowym we wsiach Moszna, Dobra i Kujawy – są to najpiękniejsze i najwartościowsze parki w województwie opolskim. Atrakcjami dla turystów są również: stadnina koni w Mosznej, Gminny Ośrodek Wypoczynkowy w Dobrej oraz okoliczne lasy, bogate w grzyby i jagody, zapewniające doskonały wypoczynek.

Na terenie gminy znajduje się 4 Regionalna Baza Logistyczna – Skład Krapkowice. Jest to jednostka logistyczna Wojska Polskiego, podporządkowana Inspektoratowi Wsparcia Sił Zbrojnych.

2. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego bazuje na katalogu wskaźników opisujących sytuację gminy w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Przeprowadzenie diagnozy delimitacyjnej odbywa się za pomocą dwóch stosunkowo różnych metod: statystycznej i przestrzennej. Każda z nich oparta jest na zgromadzeniu rzetelnych materiałów oraz danych statystycznych, które zostają poddane analizie w późniejszych etapach. Zbiory danych udostępnione zostały przez: Urząd Gminy Strzeleccki, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzeleckach, Powiatowy Urząd Pracy w Krapkowicach oraz Komendę Powiatową Policji w Krapkowicach. Następnym krokiem diagnozy jest selekcja kluczowych dla procesu badawczego informacji, spośród których wybierane są kryteria. Zgromadzone dane zostają poddane analizie metodami statystycznymi, a następnie przetworzone. Metoda przestrzenna pozwala na odniesienie zebranych danych do przyjętych obszarów porównawczych.

Etapy przeprowadzania diagnozy delimitacyjnej:

- podział obszaru Gminy Strzeleccki na jednostki porównawcze;
- wybór kryteriów/zmiennych przedstawiających sytuację gminy;
- analiza wskaźnikowa w jednostkach porównawczych w sferze społecznej;
- wyodrębnienie obszarów o szczególnym nasileniu problemów społecznych;
- opracowanie syntetycznego wskaźnika degradacji w sferze społecznej;
- analiza czynników gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych w sferze pozaspołecznej;
- wyodrębnienie obszarów porównawczych o najwyższym stopniu zdegradowania w sferze społecznej i pozaspołecznej;
- wyodrębnienie obszaru rewitalizacji – obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego ustawowe wskaźniki obligatoryjne dotyczące powierzchni (maksymalnie 20% powierzchni gminy) oraz ludności (maksymalnie 30% zamieszkujących gminę).

Charakterystyka wyróżnionych obszarów porównawczych

W celu skutecznego przeprowadzenia procesu delimitacji wykorzystano podział na obszary porównawcze, wyznaczone w oparciu o jednostki pomocnicze gminy – sołectwa. Następnie przeprowadzono analizę porównawczą w ich obrębach, co umożliwiło wskazanie obszaru zdegradowanego. Cechuje go szczególnie trudna sytuacja ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych i pozaspołecznych: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej

i technicznej. Poniższa tabela przedstawia wyodrębnione obszary porównawcze wraz z uwzględnieniem ich powierzchni oraz liczby mieszkańców.

Tabela 1. Zestawienie obszarów porównawczych w ramach programu rewitalizacji

Obszar Nr	Nazwa obszaru	Powierzchnia [ha]	Udział % powierzchni	Liczba ludności	Udział % ludności
Obszar 1.	Dobra	1 911	16,3%	775	10,8%
Obszar 2.	Dziedzice	476	4,1%	410	5,7%
Obszar 3.	Komorniki	591	5,0%	508	7,1%
Obszar 4.	Kujawy	835	7,1%	644	9,0%
Obszar 5.	Łowkowice	677	5,8%	599	8,4%
Obszar 6.	Moszna	729	6,2%	323	4,5%
Obszar 7.	Pisarzowice	890	7,6%	409	5,7%
Obszar 8.	Raclawiczki	476	4,1%	738	10,3%
Obszar 9.	Smolarnia	1 261	10,7%	301	4,2%
Obszar 10.	Strzeleccki	2 776	23,7%	1 533	21,4%
Obszar 11.	Ścigów	431	3,7%	323	4,5%
Obszar 12.	Wawrzyńcowice	290	2,5%	64	0,9%
Obszar 13.	Zielina	395	3,4%	528	7,4%
GMINA		11 737	100,0%	7 155	100,0%

Źródło danych: opracowanie własne

Obszarem o największej powierzchni i jednocześnie największej liczbie ludności są Strzeleccki. Jednostka o najmniejszej liczbie mieszkańców i najmniejszej powierzchni to Wawrzyńcowice.

Poniżej zaprezentowano podział gminy na obszary porównawcze w formie grafiki mapowej.

Mapa 1. Podział gminy na obszary porównawcze

Źródło danych: opracowanie własne

Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego

Do rzetelnie i właściwie przeprowadzonej analizy obszarów konieczny jest dobór odpowiednich wskaźników, które w sposób istotny te tereny różnicują. W poniższej tabeli zaprezentowano katalog zmiennych delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Strzeleczyki wraz z opisem metodologicznym, źródłem danych potrzebnych do wyliczenia poszczególnych wskaźników oraz wskazaniem czy dane zjawisko jest stymulantą czy destymulantą, inaczej mówiąc czy jego wysoka wartość świadczy o rozwoju, czy też o występowaniu zjawiska kryzysowego:

Tabela 2. Katalog wskaźników - kryteria delimitacji

SFERA	ZMIENNA	OPIS ZMIENNEJ	Stymulanta/ Destymulanta
SFERA SPOŁECZNA	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Wskaźnik określający aspekt demograficzny. Zmienna obliczona jako różnica między liczbą urodzeń i zgonów na danym obszarze, podawany w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Gminy Strzeleczyki	Stymulanta
	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący różnicę między zameldowaniami a wymeldowaniami ludności z danego obszaru, w określonym czasie. Wskaźnik wyrażony w formie przeliczeniowej na 1000 mieszkańców obszaru. Źródło danych: Urząd Gminy Strzeleczyki	Stymulanta
	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy dotyczący osób poszukujących pracy i zarejestrowanych jako bezrobotne. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Krapkowicach	Destymulanta
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik określa liczę osób pozostających w rejestrze PUP przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat jako długotrwale bezrobotne. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Krapkowicach	Destymulanta
	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie bezpieczeństwa publicznego, odnoszący się do liczby odnotowanych przestępstw. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę przestępstw na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Komenda Powiatowa Policji w Krapkowicach	Destymulanta
	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie naruszeń bezpieczeństwa i prawa drogowego odnoszącą się do liczby zarejestrowanych	Destymulanta

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Strzeleccki na lata 2024-2030

SFERA	ZMIENNA	OPIS ZMIENNEJ	Stymulanta/ Destymulanta
		zdarzeń drogowych. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Komenda Powiatowa Policji w Krapkowicach	
SFERA SPOŁECZNA	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący stan lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów ośrodka pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: GOPS w Strzeleczkach	Destymulanta
	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik prezentujący skalę pomocy społecznej udzielanej lokalnej społeczności. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej liczby świadczeń z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców. Źródło danych: GOPS w Strzeleczkach	Destymulanta
	Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	Wskaźnik prezentujący skalę pomocy społecznej udzielanej mieszkańcom z niepełnosprawnością. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej liczby świadczeń z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców. Źródło danych: GOPS w Strzeleczkach	Destymulanta
	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów gminy. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji pozarządowych do liczby ludności. Źródło danych: Urząd Gminy Strzeleccki	Stymulanta
	Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący życia publicznego i kulturalnego opisujący liczbę osób zapisanych do bibliotek w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Gminy Strzeleccki	Stymulanta
SFERA GOSPODARCZA	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności. Źródło danych: https://dane.biznes.gov.pl/	Stymulanta
	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Wskaźnik określający rozwój lokalnej gospodarki prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem różnicy do liczby ludności. Źródło danych: https://dane.biznes.gov.pl/	Stymulanta

SFERA	ZMIENNA	OPIS ZMIENNEJ	Stymulanta/ Destymulanta
SFERA ŚRODOWISKOWA	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 mieszkańca [kg/mieszkańca]	Wskaźnik zagrożenia wyrobami azbestowymi. Jego wartość wyliczono na podstawie masy wyrobów azbestowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca danej jednostki porównawczej. Źródło danych: Urząd Gminy Strzeleczy	Destymulanta
	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Wskaźnik opisujący, jaki odsetek budynków w poszczególnych obszarach znajduje się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym. Zmienna wyrażana w wartościach procentowych. Źródło danych: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)	Destymulanta
	Średnie roczne stężenie PM2.5	Wskaźnik obliczono na podstawie mapy rozkładu przestrzennego średniego rocznego stężenia PM2,5 [µg/m3]. Mapa wykonana została w oparciu o modelowanie matematyczne przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania. Źródło: https://powietrze.gios.gov.pl/	Destymulanta
	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Wskaźnik przedstawia udział gospodarstw, w których źródłem jest paliwo stałe, a dokładniej odsetek tych punktów, wskazanych w ewidencji, których źródłem ogrzewania jest paliwo stałe. Źródło danych: Urząd Gminy Strzeleczy	Destymulanta
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	Dostępność do punktów usług publicznych (apteki, banki, biblioteki, instytucje kultury, poczta, świetlice, urzędy)	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic na 1000 mieszkańców (w znaczeniu organizacyjnym). Źródło danych: Urząd Gminy Strzeleczy	Stymulanta
	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Wskaźnik prezentujący dostęp do przestrzeni rekreacyjnych w poszczególnych obszarach. Wskaźnik został oceniony na podstawie danych przestrzennych obrazujących udział terenów rekreacyjnych. Źródło danych: Urząd Gminy Strzeleczy	Stymulanta
	Dostępność komunikacyjna	Wskaźnik pokazuje dostępność infrastruktury przystankowej w poszczególnych obszarach. Wyrażony jest on jako liczba przystanków w danym obszarze do jego powierzchni. Źródło danych: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)	Stymulanta
	Dostępność do infrastruktury rowerowej na km ²	Wskaźnik pokazuje dostępność komunikacji rowerowej w poszczególnych obszarach. Wyrażony jest on jako udział ścieżek i dróg rowerowych w danym obszarze na km ² . Źródło danych: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)	Stymulanta
	Dostępność opieki	Wskaźnik określający dostępność do opieki	Stymulanta

SFERA	ZMIENNA	OPIS ZMIENNEJ	Stymulanta/ Destymulanta
	zdrowotnej na 1000 mieszkańców	zdrowotnej na danym obszarze porównawczym. Wyrażony liczbą punktów opieki przypadającym na tysiąc mieszkańców. Źródło danych: https://dane.biznes.gov.pl/	
	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Wskaźnik obrazuje udział terenów z nawierzchnią ziemną, zapewniającą naturalną roślinność. Wskaźnik zaprezentowany w formie udziału (odsetka) w stosunku do ogólnej powierzchni jednostki. Źródło danych: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)	Stymulanta
SFERA TECHNICZNA	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Wskaźnik odnoszący się do liczby zabytków oraz pomników przyrody na danym obszarze. Zmienna wyrażona jako średnia liczba takich obiektów w przeliczeniu na km ² . Duża liczba takich obiektów stwarza konieczność podejmowania prac konserwatorskich oraz wymaga nakładów finansowych potrzebnych do zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Źródło danych: Urząd Gminy Strzeleczy	Destymulanta
	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Wskaźnik skupiający się na ocenie potrzeb związanych z termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej. Wskaźnik wyrażony jako wartość procentowa w ogóle budynków użyteczności publicznej na danym obszarze. Źródło danych: Urząd Gminy Strzeleczy	Destymulanta
	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Wskaźnik odnoszący się do dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wskaźnik wyrażony jako wartość procentowa w ogóle budynków użyteczności publicznej na danym obszarze. Źródło danych: Urząd Gminy Strzeleczy	Destymulanta
	Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s	Wskaźnik dotyczący poziomu dostępu do szybkiej sieci internetowej. Zmienna pokazuje jaki procent budynków posiada możliwość wykorzystywania tego typu Internetu. Źródło danych: https://mapbook.uke.gov.pl/	Stymulanta

Źródło danych: opracowanie własne

W kolejnych rozdziałach została zaprezentowana analiza powyższych zmiennych w formie szczegółowych opisów, tabel oraz grafik mapowych.

3. Diagnoza obszaru zdegradowanego

Wskaźniki społeczne

Sfera społeczna determinuje wyłonienie obszaru rewitalizacji. Do jej analizy wybrano zmienne, które w przejrzysty sposób wskazują na stan problemów oraz poziom ich występowania w różnych obszarach porównawczych gminy. Dzięki odpowiedniemu doborowi wskaźników możliwe było wskazanie, który z obszarów charakteryzuje stan kryzysowy o najwyższej koncentracji i natężeniu negatywnych zjawisk społecznych.

Pierwsza zmienna poddana analizie to przyrost naturalny w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców. Wartość wskaźnika została obliczona ze stosunku liczby urodzeń do liczby zgonów w 2022 roku.

Tabela 3. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców

Nr	Nazwa obszaru	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Liczba mieszkańców	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców
1.	Dobra	4	12	-8	775	<u>-10,3</u>
2.	Dziedzice	4	9	-5	410	<u>-12,2</u>
3.	Komorniki	6	2	4	508	<u>7,9</u>
4.	Kujawy	6	13	-7	644	<u>-10,9</u>
5.	Łowkowice	5	5	0	599	<u>0,0</u>
6.	Moszna	4	3	1	323	<u>3,1</u>
7.	Pisarzowice	3	7	-4	409	<u>-9,8</u>
8.	Raławiczkki	5	14	-9	738	<u>-12,2</u>
9.	Smolarnia	3	0	3	301	<u>10,0</u>
10.	Strzeleczkki	11	26	-15	1 533	<u>-9,8</u>
11.	Ścigów	3	3	0	323	<u>0,0</u>
12.	Wawrzyńcowice	1	1	0	64	<u>0,0</u>
13.	Zielina	3	8	-5	528	<u>-9,5</u>
Gmina		58	103	-45	7155	<u>-6,3</u>

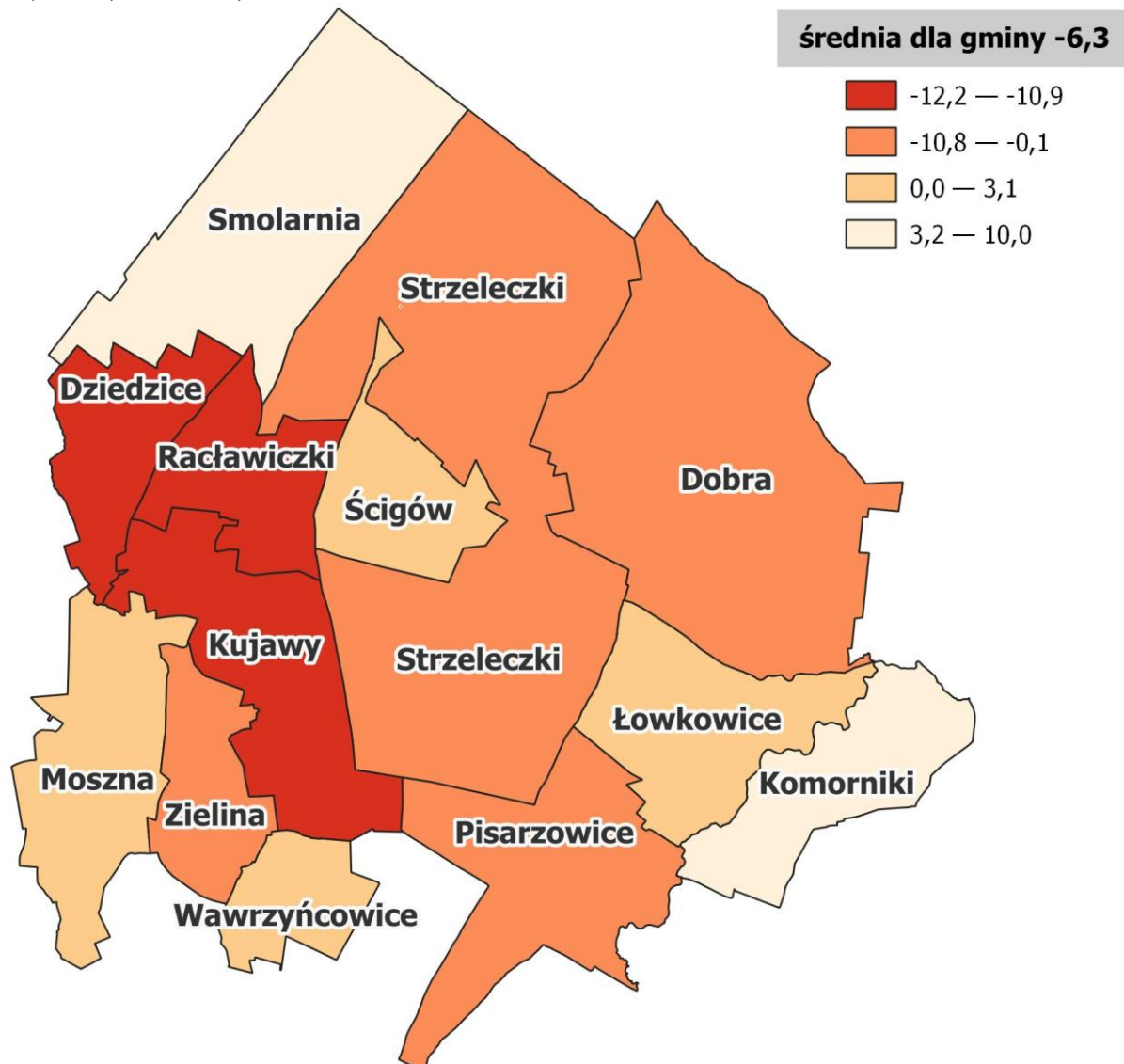
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Strzelecckki

Przyrost naturalny dla gminy w 2022 roku otrzymał wynik ujemny -45, co w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców daje wskaźnik -6,3. Liczba zgonów znacząco przeważa liczbę urodzeń w całej gminie. Ujemną wartość wskaźnika odnotowano również w siedmiu z trzynastu obszarów porównawczych, a w kolejnych trzech wartość zerową (Łowkowice, Ścigów Wawrzyńcowice). Najkorzystniejszy wynik

wskaźnika (10,0) zaobserwowano w jednostce Smolarnia. Z kolei najmniej korzystna sytuacja pojawiła się w obszarach Dziejce oraz Raławiczki (-12,2).

Poniżej przedstawiono mapę stanu gminy Strzeleccki w odniesieniu do ww. wskaźnika (kolor czerwony oznacza sytuację kryzysową).

Mapa 2. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Drugi wskaźnik poddany analizie przedstawia zjawisko migracji ludności. Jeśli przyjmuje on wartość ujemną oznacza to, że w gminie występuje depopulacja. Natomiast dodatni wynik świadczy o korzystnej sytuacji osiedleńczej w gminie. Zmienną wyrażono poprzez stosunek liczby zameldowań do wymeldowań przypadających na rok 2022 w odniesieniu do tysiąca mieszkańców.

Ruchy migracyjne w gminie Strzeleccki nie są korzystne, co potwierdza ujemny wskaźnik o wartości -1,5. Oznacza to, że więcej jej mieszkańców wymeldowało się w 2022 roku niż się zameldowało. W ośmiu spośród trzynastu obszarów porównawczych odnotowano wartość ujemną zmiennej, z czego

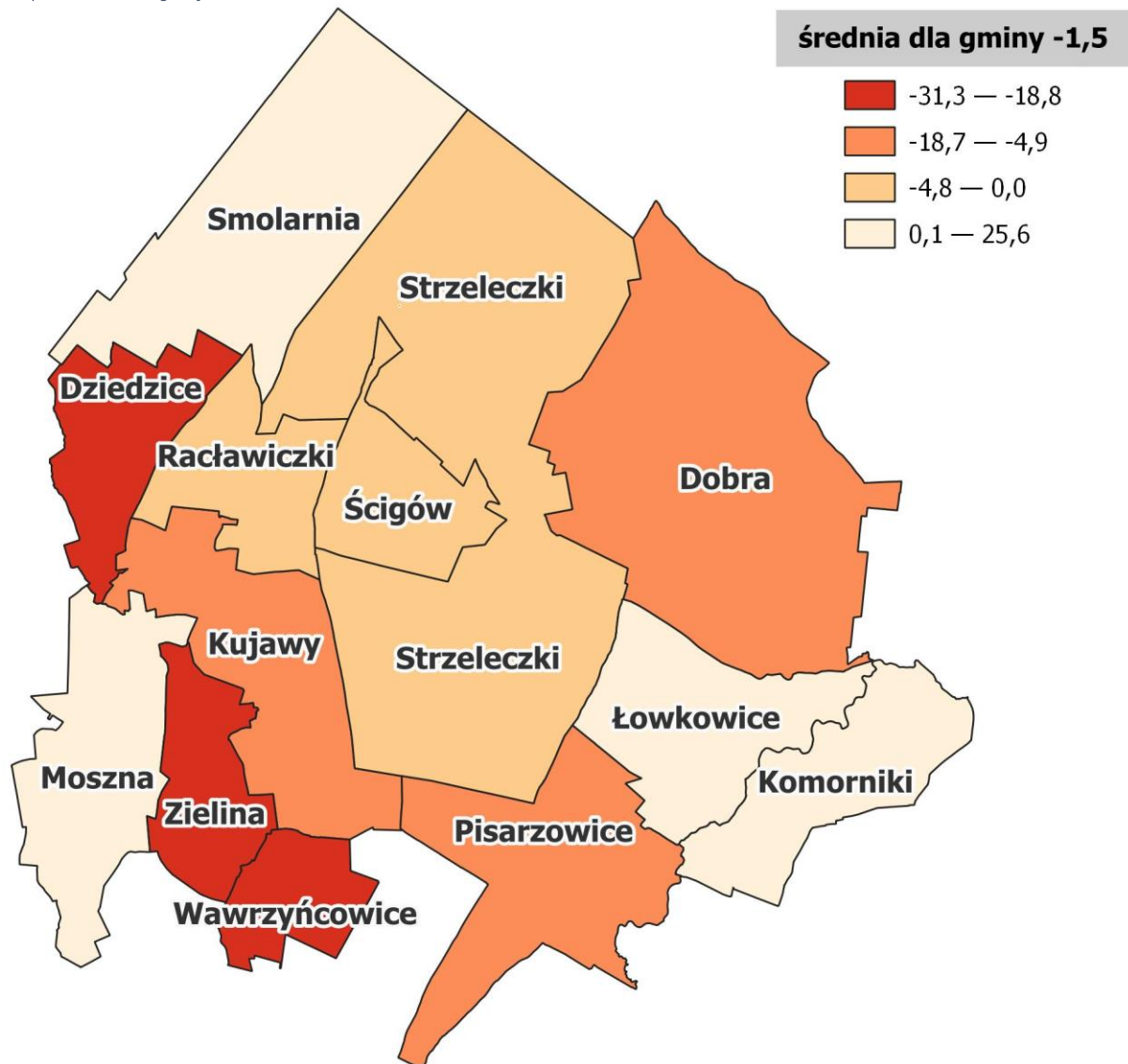
najniższą w obszarze Wawrzyńcowice (-31,3). Tereny te cechuje największy odpływ ludności, co może wskazywać na niską atrakcyjność osiedleńczą. Wpływ na to zjawisko może mieć mała dostępność mieszkań, ich niski standard lub/i negatywne uwarunkowanie społeczne. Pozytywnie wyróżniającym się obszarem na tle pozostałych jest obszar Komorniki, gdzie zaobserwowano najwyższy dodatni wynik o wartości 25,6.

Tabela 4. Saldo migracji na 1000 mieszkańców.

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Zameldowania	Wymeldowania	Saldo migracji	Liczba mieszkańców	<u>Saldo migracji na 1000 mieszkańców</u>
1.	Dobra	17	22	-5	775	<u>-6,5</u>
2.	Dziedzice	10	18	-8	410	<u>-19,5</u>
3.	Komorniki	21	8	13	508	<u>25,6</u>
4.	Kujawy	14	20	-6	644	<u>-9,3</u>
5.	Łowkowice	23	15	8	599	<u>13,4</u>
6.	Moszna	18	14	4	323	<u>12,4</u>
7.	Pisarzowice	7	9	-2	409	<u>-4,9</u>
8.	Raławiczki	23	23	0	738	<u>0,0</u>
9.	Smolarnia	15	12	3	301	<u>10,0</u>
10.	Strzeleczyki	52	57	-5	1 533	<u>-3,3</u>
11.	Ścigów	10	11	-1	323	<u>-3,1</u>
12.	Wawrzyńcowice	0	2	-2	64	<u>-31,3</u>
13.	Zielina	19	29	-10	528	<u>-18,9</u>
Gmina		229	240	-11	7 155	<u>-1,5</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Strzeleczyki

Mapa 3. Saldo migracji na 1000 mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne

Trzecia analizowana zmienna z sfery społecznej dotyczy występującego w gminie Strzeleccki bezrobocia, tj. liczby osób bezrobotnych przypadających na tysiąc mieszkańców. Dane do jego analizy zostały pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach.

Tabela 5. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba bezrobotnych ogółem	<u>Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców</u>
1.	Dobra	775	25	<u>32,3</u>
2.	Działzice	410	12	<u>29,3</u>
3.	Komorniki	508	16	<u>31,5</u>
4.	Kujawy	644	36	<u>55,9</u>
5.	Łowkowice	599	17	<u>28,4</u>

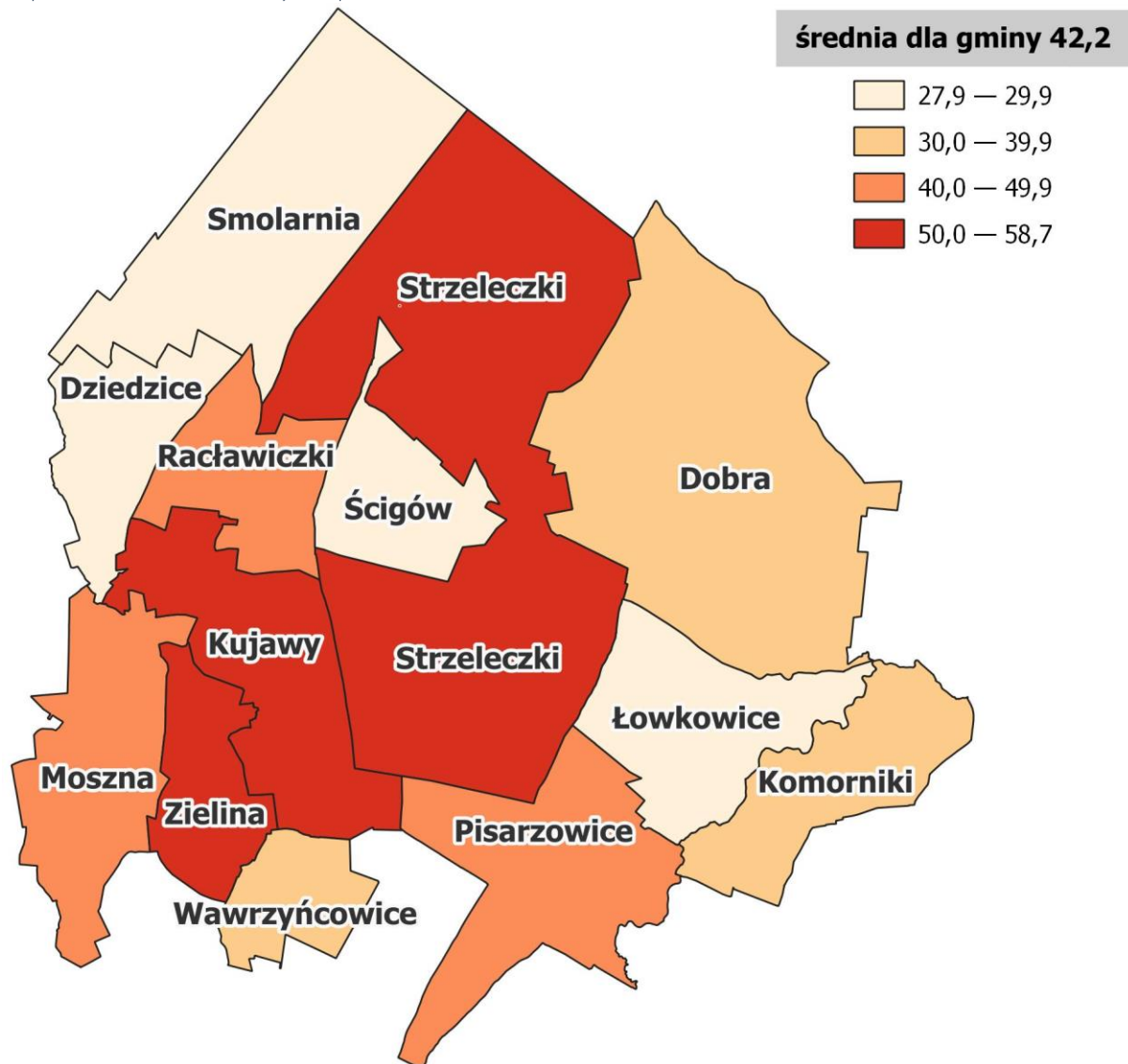
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

6.	Moszna	323	14	<u>43,3</u>
7.	Pisarzowice	409	20	<u>48,9</u>
8.	Raławiczki	738	34	<u>46,1</u>
9.	Smolarnia	301	9	<u>29,9</u>
10.	Strzeleczyki	1 533	77	<u>50,2</u>
11.	Ścigów	323	9	<u>27,9</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	2	<u>31,3</u>
13.	Zielina	528	31	<u>58,7</u>
Gmina		7 155	302	<u>42,2</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Krapkowice

W gminie Strzeleczyki zarejestrowane jako bezrobotne są 302 osoby, co w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców daje wartość wskaźnika 42,2. Wysokie bezrobocie wpływa znacząco na sytuację materialną mieszkańców gminy, co z kolei implikuje niekorzystne zachowania społeczne. Sześć obszarów przekroczyło średnią dla gminy, a największą wartość z nich odnotowano w obszarze Zielina (58,7). Spośród siedmiu jednostek, dla których wskaźnik przyjął wartość niższą niż dla gminy, sytuacja najkorzystniejsza dotyczy obszaru Ścigów (27,9).

Mapa 4. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Czwarta analizowana zmienna również skupia się na zjawisku bezrobocia w gminie, ale tym razem poddano analizie liczbę osób długotrwale bezrobotnych. Według definicji GUS są to: „osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy”⁴.

Tabela 6. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców.

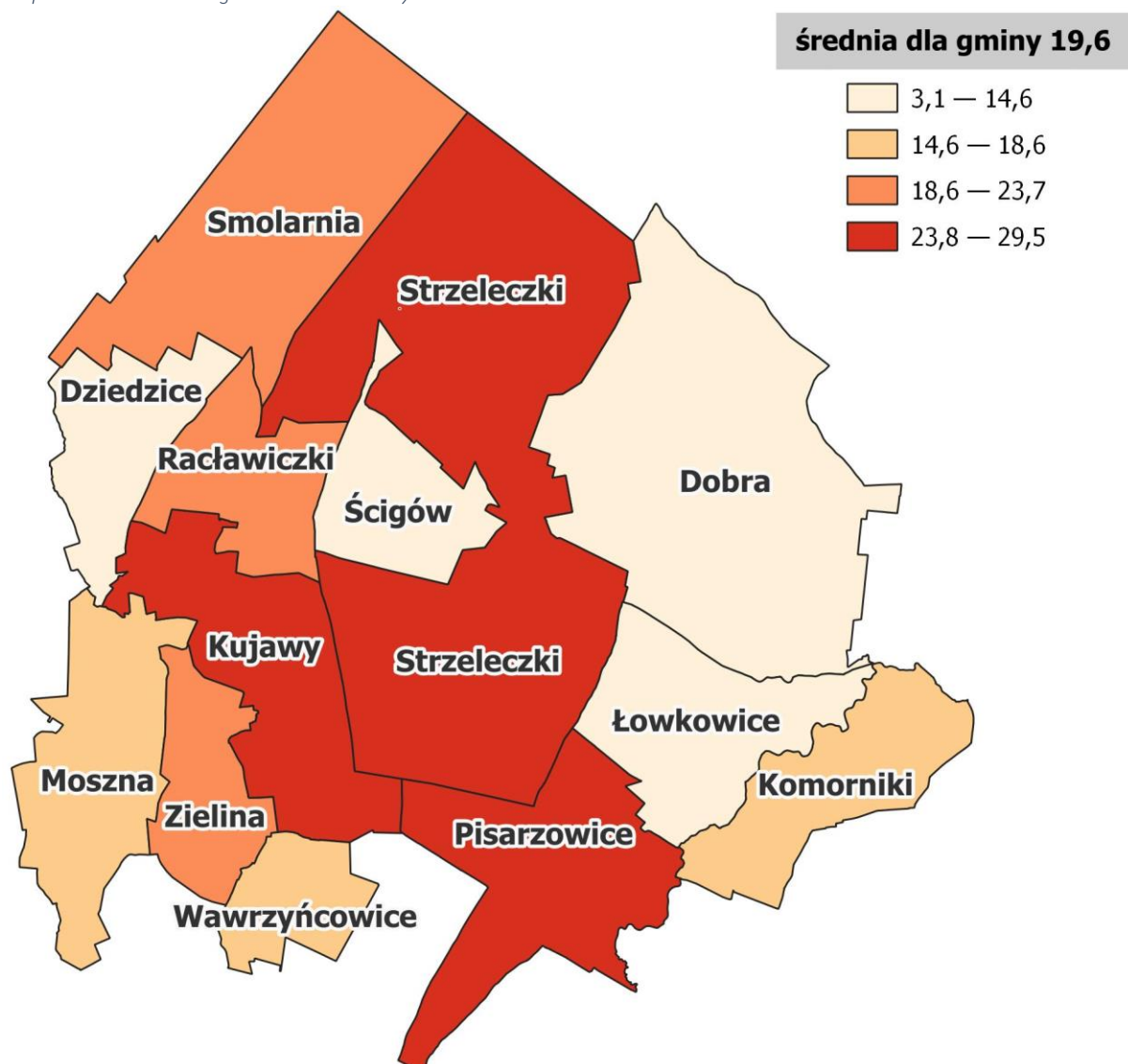
Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych ogółem	<u>Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców</u>
1.	Dobra	775	9	<u>11,6</u>
2.	Dziedzice	410	6	<u>14,6</u>
3.	Komorniki	508	8	<u>15,7</u>
4.	Kujawy	644	19	<u>29,5</u>
5.	Łowkowice	599	7	<u>11,7</u>
6.	Moszna	323	6	<u>18,6</u>
7.	Pisarzowice	409	10	<u>24,4</u>
8.	Raławiczki	738	15	<u>20,3</u>
9.	Smolarnia	301	6	<u>19,9</u>
10.	Strzelecзки	1 533	41	<u>26,7</u>
11.	Ścigów	323	1	<u>3,1</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	1	<u>15,6</u>
13.	Zielina	528	11	<u>20,8</u>
Gmina		7 155	140	<u>19,6</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Krapkowice

Wskaźnik liczby długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniósł w gminie 19,6. Najgorszą sytuację odnotowano w sołectwie Kujawy, gdzie na tysiąc mieszkańców prawie 30 z nich to osoby długotrwale bezrobotne. Niekorzystna sytuacja dotyczy jeszcze pięciu sołectw, w których wskaźnik przyjmuje wartość wyższą niż średnia gminna i są to: Pisarzowice (24,4), Raławiczki (20,3), Smolarnia (19,9), Strzelecčki (26,7) oraz Zielina (20,8). Na terenie dwóch obszarów porównawczych odnotowano po jednej osobie długotrwale bezrobotnej i są to: Ścigów (3,1) oraz Wawrzyńcowice (15,6).

⁴<https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/2389,pojcie.html>

Mapa 5. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Kolejne dwa analizowane wskaźniki pozwalają na ocenę poziomu bezpieczeństwa w gminie i w jej poszczególnych obszarach. Dane udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Krapkowicach dotyczą liczby przestępstw i zdarzeń drogowych odnotowanych na terenie gminy Strzeleccki.

Tabela 7. Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Ogólna liczba przestępstw	<u>Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców</u>
1.	Dobra	775	14	<u>18,1</u>
2.	Dziedzice	410	1	<u>2,4</u>
3.	Komorniki	508	6	<u>11,8</u>
4.	Kujawy	644	8	<u>12,4</u>
5.	Łowkowice	599	2	<u>3,3</u>
6.	Moszna	323	6	<u>18,6</u>

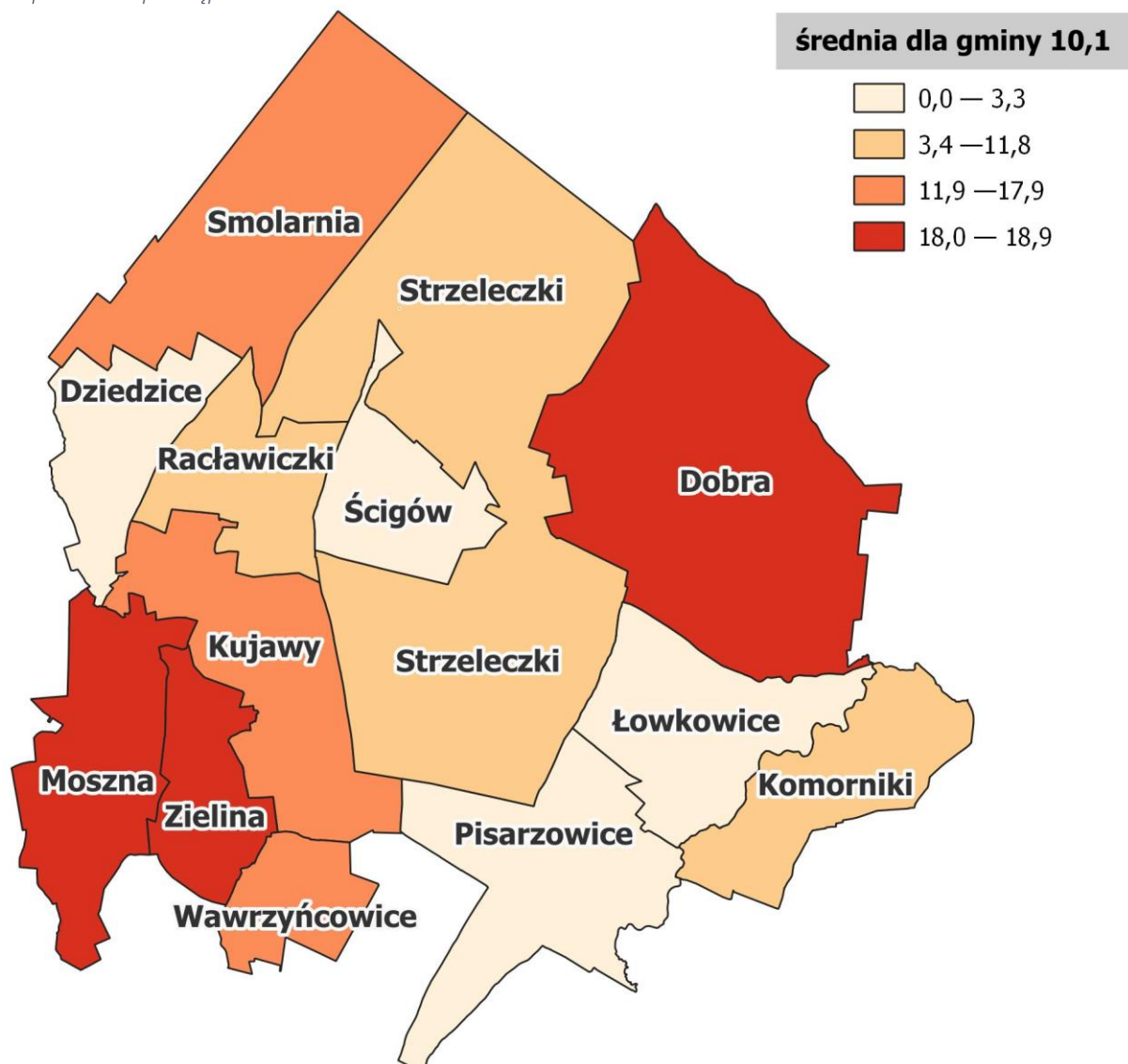
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

7.	Pisarzowice	409	1	<u>2,4</u>
8.	Racławiczki	738	5	<u>6,8</u>
9.	Smolarnia	301	4	<u>13,3</u>
10.	Strzeleccki	1 533	14	<u>9,1</u>
11.	Ścigów	323	0	<u>0,0</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	1	<u>15,6</u>
13.	Zielina	528	10	<u>18,9</u>
Gmina		7 155	72	<u>10,1</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Strzeleccki

Do przeprowadzenia analizy piątej zmiennej wykorzystano wskaźnik liczby przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wskaźnik dla gminy wyniósł 10,1, a w 2022 r. na terenie gminy Strzeleccki odnotowane zostały łącznie 72 przestępstwa. Pomimo że najwyższa liczba (14 przestępstw) występuje na terenach Dobra oraz Strzeleccki, to niepokojąca jest sytuacja w trzech innych obszarach, w których to wartość wskaźnika jest najwyższa. Obszarami tymi są Zielina (18,9), Moszna (18,6) i Dobra (18,1). Najwyższy poziom bezpieczeństwa pod względem odnotowanej liczby przestępstw charakteryzuje obszar Ścigów, gdzie w 2022 roku nie udokumentowano żadnego przestępstwa, a wskaźnik ma wartość 0,0.

Mapa 6. Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Szósta z kolei zmienna to liczba zdarzeń drogowych w gminie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W 2022 r. odnotowano łącznie 44 zdarzenia w ruchu drogowym, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dało wartość wskaźnika równą 6,1. Najwyższy poziom bezpieczeństwa publicznego w tym przypadku dotyczy obszaru: Ścigów (0,0), z kolei jego niski poziom dotyczy obszaru Smolarnia (23,3).

Tabela 8. Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców

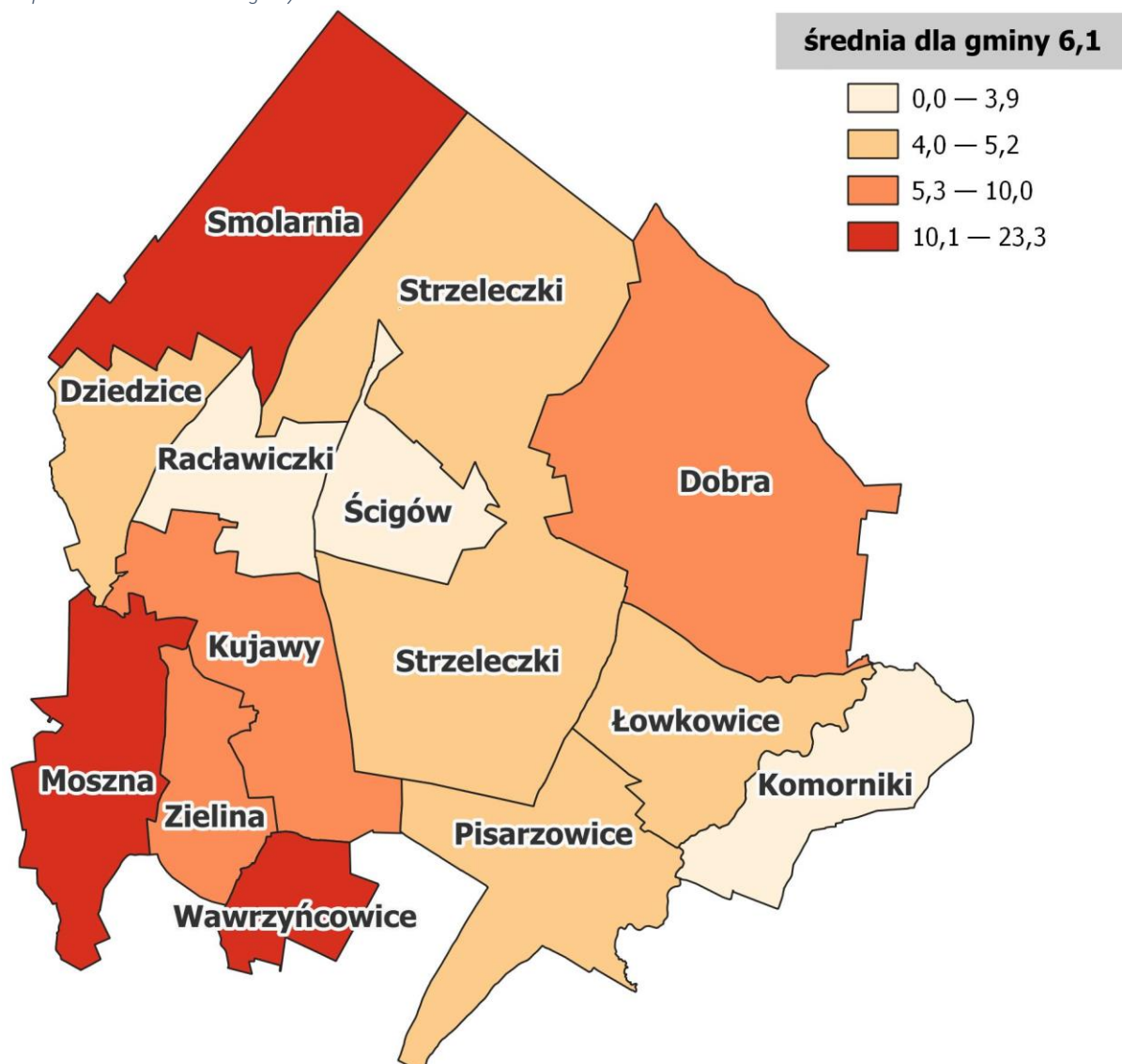
Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych	<u>Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców</u>
1.	Dobra	775	7	<u>9,0</u>
2.	Dziedzice	410	2	<u>4,9</u>

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

3.	Komorniki	508	2	<u>3,9</u>
4.	Kujawy	644	4	<u>6,2</u>
5.	Łowkowice	599	3	<u>5,0</u>
6.	Moszna	323	4	<u>12,4</u>
7.	Pisarzowice	409	2	<u>4,9</u>
8.	Raławiczki	738	1	<u>1,4</u>
9.	Smolarnia	301	7	<u>23,3</u>
10.	Strzeleczyki	1 533	8	<u>5,2</u>
11.	Ścigów	323	0	<u>0,0</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	1	<u>15,6</u>
13.	Zielina	528	3	<u>5,7</u>
Gmina		7 155	44	<u>6,1</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Krapkowicach

Mapa 7. Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Mieszkańcy gminy, którzy borykają się z problemami społecznymi i znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, są kluczowymi interesariuszami procesu rewitalizacji. Dlatego następnym analizowanym kwestie dotyczą usług publicznych związanych z pomocą społeczną. Ich realizacją na terenie gminy Strzelecckiej zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzeleczkach. Dostarczanie odpowiednich usług i wsparcia społecznego jest niezbędne dla poprawy warunków życia mieszkańców gminy i łagodzenia problemów społecznych.

Tabela 9. Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem	<u>Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców</u>
1.	Dobra	775	9	<u>11,6</u>

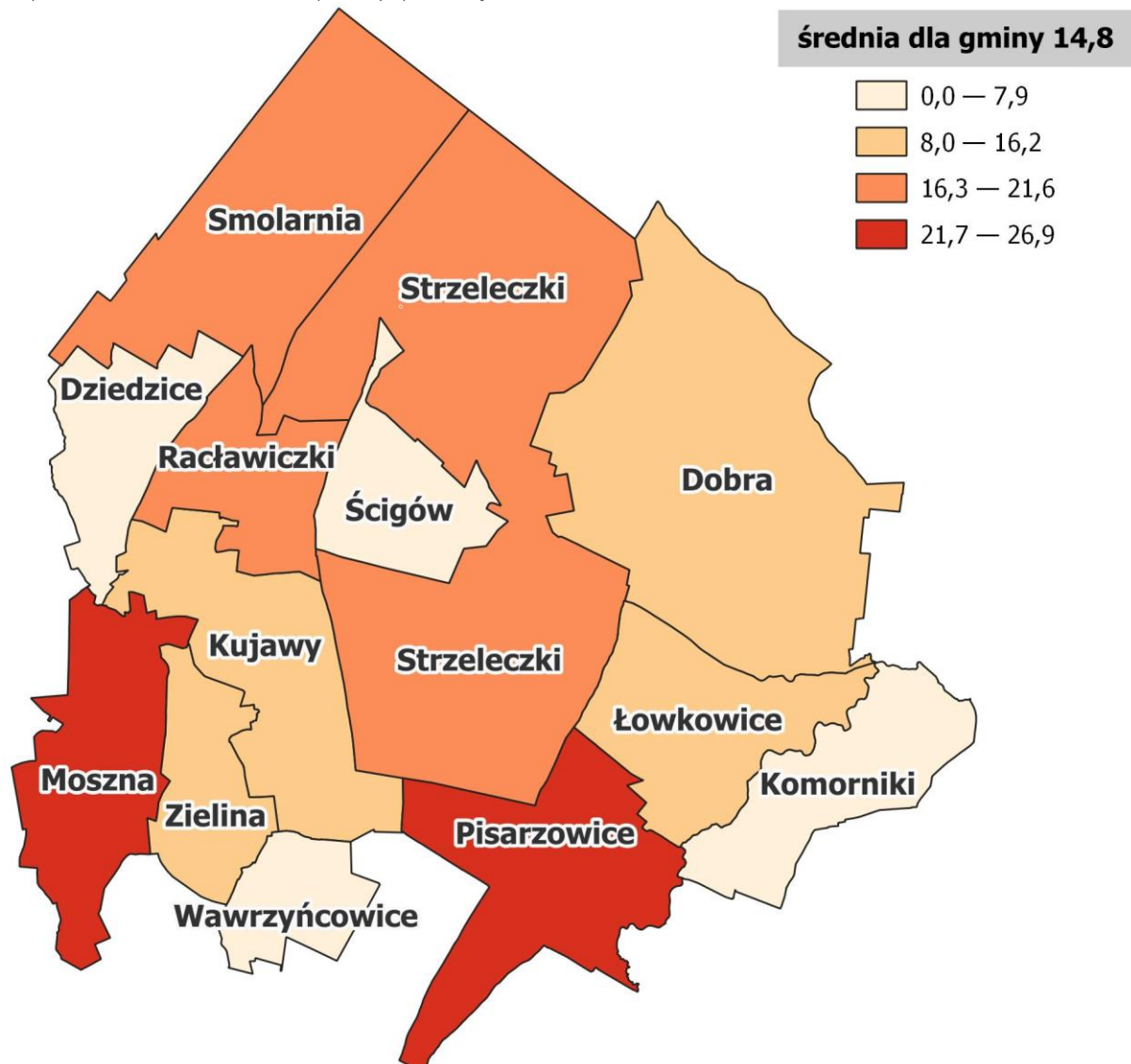
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

2.	Dziedzice	410	3	<u>7,3</u>
3.	Komorniki	508	4	<u>7,9</u>
4.	Kujawy	644	9	<u>14,0</u>
5.	Łowkowice	599	5	<u>8,3</u>
6.	Moszna	323	7	<u>21,7</u>
7.	Pisarzowice	409	11	<u>26,9</u>
8.	Raławiczki	738	12	<u>16,3</u>
9.	Smolarnia	301	6	<u>19,9</u>
10.	Strzeleczy	1 533	31	<u>20,2</u>
11.	Ścigów	323	1	<u>3,1</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	0	<u>0,0</u>
13.	Zielina	528	8	<u>15,2</u>
Gmina		7 155	106	<u>14,8</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Strzeleczy

W 2022 r. ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej skorzystało 106 mieszkańców gminy. Wskaźnik ich liczby w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniósł 14,8. Najmniej korzystna sytuacja dotyczy obszaru Pisarzowice (26,9), a najkorzystniejsza jednostki Wawrzyńcowice (0,0), gdzie wśród mieszkańców nie ma osób korzystających z pomocy społecznej.

Mapa 8. Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

W 2022 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił łącznie 190 świadczeń w postaci zasiłków stałych. Wskaźnik ich liczby w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniósł 26,6. W przypadku sześciu obszarów wartość wskaźnika jest wyższa niż dla gminy. Najmniej korzystna sytuacja dotyczy obszaru Kujawy (74,5). Mieszkańcy obszarów Łowkowice, Wawrzyńcowice oraz Zielina nie pobierają świadczeń stałych udzielanych przez GOPS.

Tabela 10. Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców

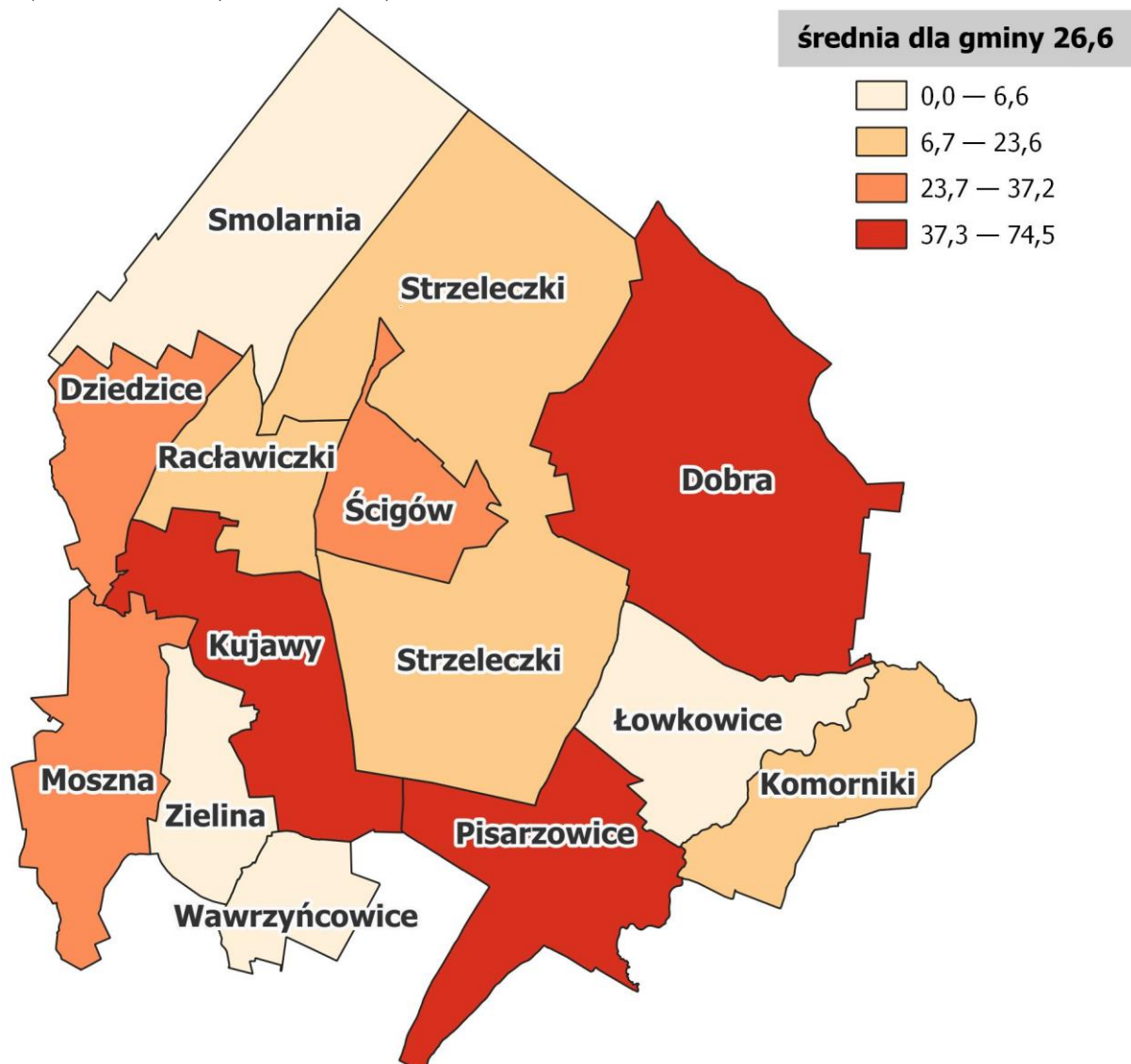
Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych ogółem	<u>Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców</u>
1.	Dobra	775	38	<u>49,0</u>
2.	Dzierżycze	410	12	<u>29,3</u>

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

3.	Komorniki	508	12	<u>23,6</u>
4.	Kujawy	644	48	<u>74,5</u>
5.	Łowkowice	599	0	<u>0,0</u>
6.	Moszna	323	12	<u>37,2</u>
7.	Pisarzowice	409	18	<u>44,0</u>
8.	Raławiczki	738	12	<u>16,3</u>
9.	Smolarnia	301	2	<u>6,6</u>
10.	Strzeleczyki	1 533	24	<u>15,7</u>
11.	Ścigów	323	12	<u>37,2</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	0	<u>0,0</u>
13.	Zielina	528	0	<u>0,0</u>
Gmina		7 155	190	<u>26,6</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Strzeleczyki

Mapa 9. Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Analiza wsparcia udzielanego w zakresie pomocy społecznej obejmowała także zbadanie sytuacji osób ze szczególnymi potrzebami. Zapisy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami warunkują równy dostęp do usług i możliwości uczestnictwa społecznego osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Osoby te są narażone na ryzyko wykluczenia społecznego, dlatego istotne jest podejmowanie działań w gminie, które mają na celu ich integrację i pełne włączenie. Ponadto, kluczowe jest dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w celu umożliwienia im swobodnego korzystania z usług i infrastruktury publicznej.

Według danych udostępnionych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzeleczkach w 2022 r. świadczenia z tytułu niepełnosprawności przyznane zostały 40 osobom, a wskaźnik w przeliczeniu

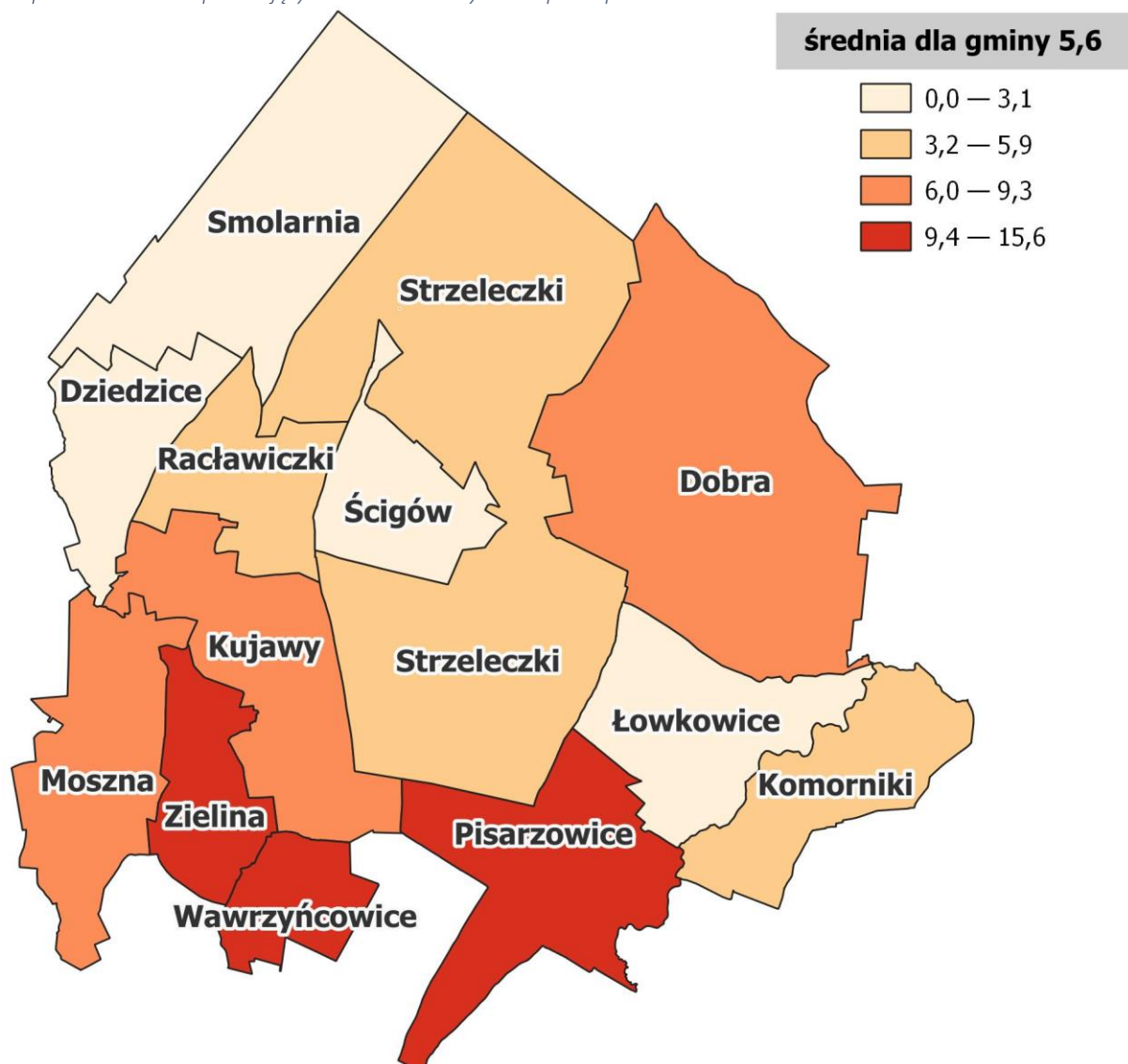
na 1000 mieszkańców przyjął wartość równą 5,6. Świadczenia z tego tytułu nie są pobierane na terenie dwóch jednostek: Ławkowice oraz Smolarnia. Natomiast najwyższa wartość wskaźnika występuje w obszarach Wawrzyńcowice (15,6) oraz Pisarzowice (12,2).

Tabela 11. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności	<u>Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców</u>
1.	Dobra	775	5	<u>6,5</u>
2.	Dziedzice	410	1	<u>2,4</u>
3.	Komorniki	508	2	<u>3,9</u>
4.	Kujawy	644	4	<u>6,2</u>
5.	Ławkowice	599	0	<u>0,0</u>
6.	Moszna	323	3	<u>9,3</u>
7.	Pisarzowice	409	5	<u>12,2</u>
8.	Raławiczki	738	4	<u>5,4</u>
9.	Smolarnia	301	0	<u>0,0</u>
10.	Strzeleccki	1 533	9	<u>5,9</u>
11.	Ścigów	323	1	<u>3,1</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	1	<u>15,6</u>
13.	Zielina	528	5	<u>9,5</u>
Gmina		7 155	40	<u>5,6</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Strzeleccki

Mapa 10. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Ostatnie dwie zmienne w sferze społecznej odnoszą się do aktywności społecznej i uczestnictwa w życiu publicznym mieszkańców gminy. W tym celu wzięto pod uwagę dane udostępnione przez Urząd Gminy Strzeleccki, które dotyczą liczby organizacji pozarządowych oraz czytelników bibliotek.

Tabela 12. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych	<u>Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców</u>
1.	Dobra	775	2	<u>2,6</u>
2.	Dziezice	410	0	<u>0,0</u>
3.	Komorniki	508	1	<u>2,0</u>
4.	Kujawy	644	1	<u>1,6</u>

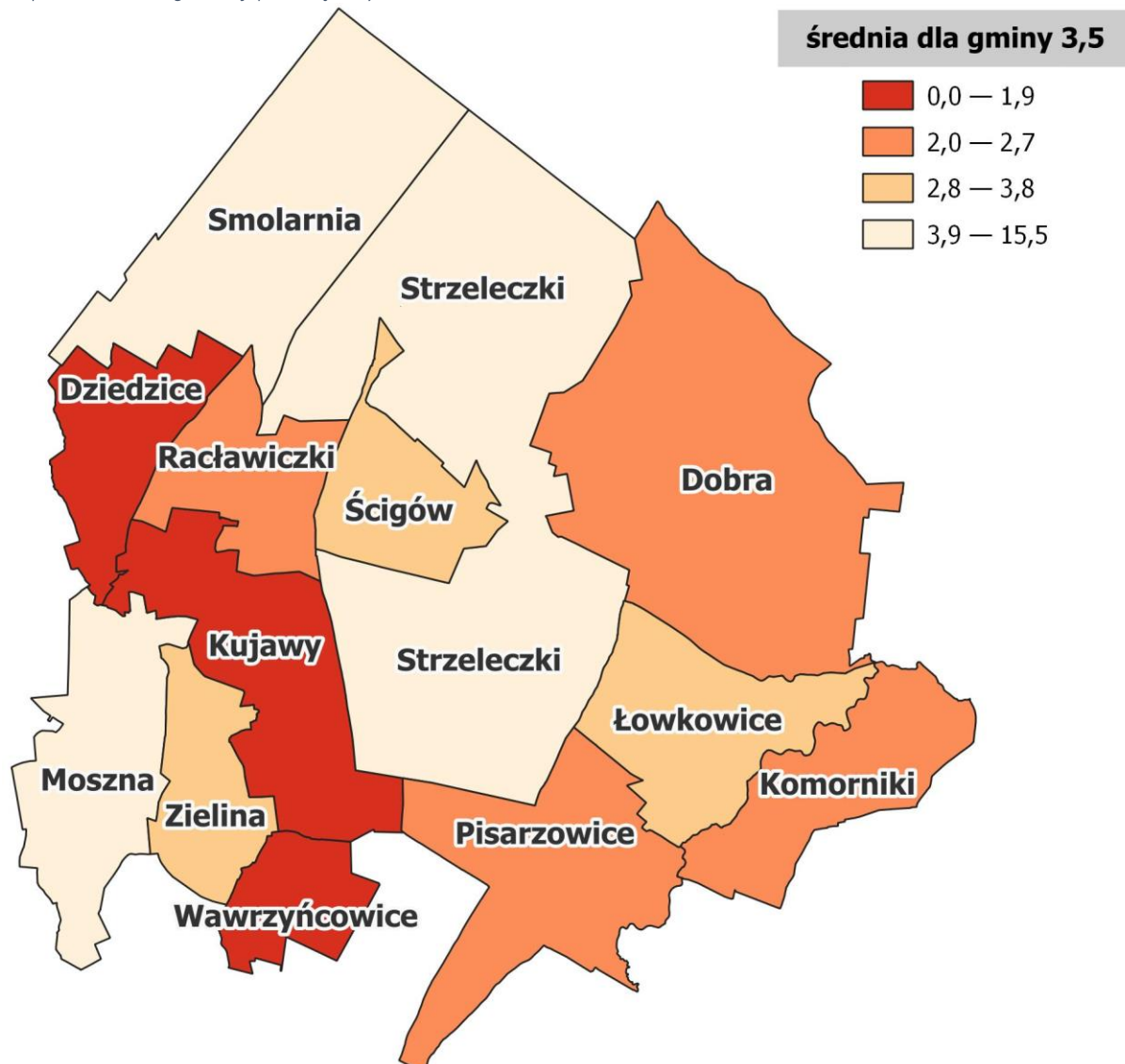
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

5.	Łowkowice	599	2	<u>3,3</u>
6.	Moszna	323	5	<u>15,5</u>
7.	Pisarzowice	409	1	<u>2,4</u>
8.	Raławiczki	738	2	<u>2,7</u>
9.	Smolarnia	301	2	<u>6,6</u>
10.	Strzeleccki	1 533	6	<u>3,9</u>
11.	Ścigów	323	1	<u>3,1</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	0	<u>0,0</u>
13.	Zielina	528	2	<u>3,8</u>
Gmina		7 155	25	<u>3,5</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://Strzeleccki.pl/8338/4682/organizacje-pozarządowe-działające-na-terenie-gminy-Strzeleccki.html>

Poziom aktywności społecznej zbadano za pomocą wskaźnika liczby organizacji pozarządowych funkcjonujących na poszczególnych obszarach w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Na terenie gminy działalność prowadzi 25 organizacji pozarządowych, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wartość równą 3,5. Największa liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych jest na terenie obszaru Strzeleccki (6 organizacji) oraz Moszna (5 organizacji), co w stosunku do liczby mieszkańców daje wartość wskaźnika kolejno 3,9 oraz 15,5. Niekorzystna sytuacja dotyczy przede wszystkim obszarów, gdzie nie funkcjonuje żadna organizacja pozarządowa. Są to Dziedzice oraz Wawrzyńcowice.

Mapa 11. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Do Gminnej Biblioteki Publicznej w Strzeleczkach w 2022 r. zapisanych było 1321 mieszkańców gminy Strzelecckiej, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wartość równą 184,6. Wśród czytelników zbiorów gminnej biblioteki największą część stanowią mieszkańcy Strzeleczek (296 osób), jednak najwyższa wartość wskaźnika w przeliczeniu na 1000 mieszkańców charakteryzuje obszar Moszna (777,1). W sześciu porównywanych obszarach wartość wskaźnika wynosi 0,0, co oznacza, że wśród ich mieszkańców nie ma osób korzystających z wypożyczalni biblioteki gminnej.

Tabela 13. Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców

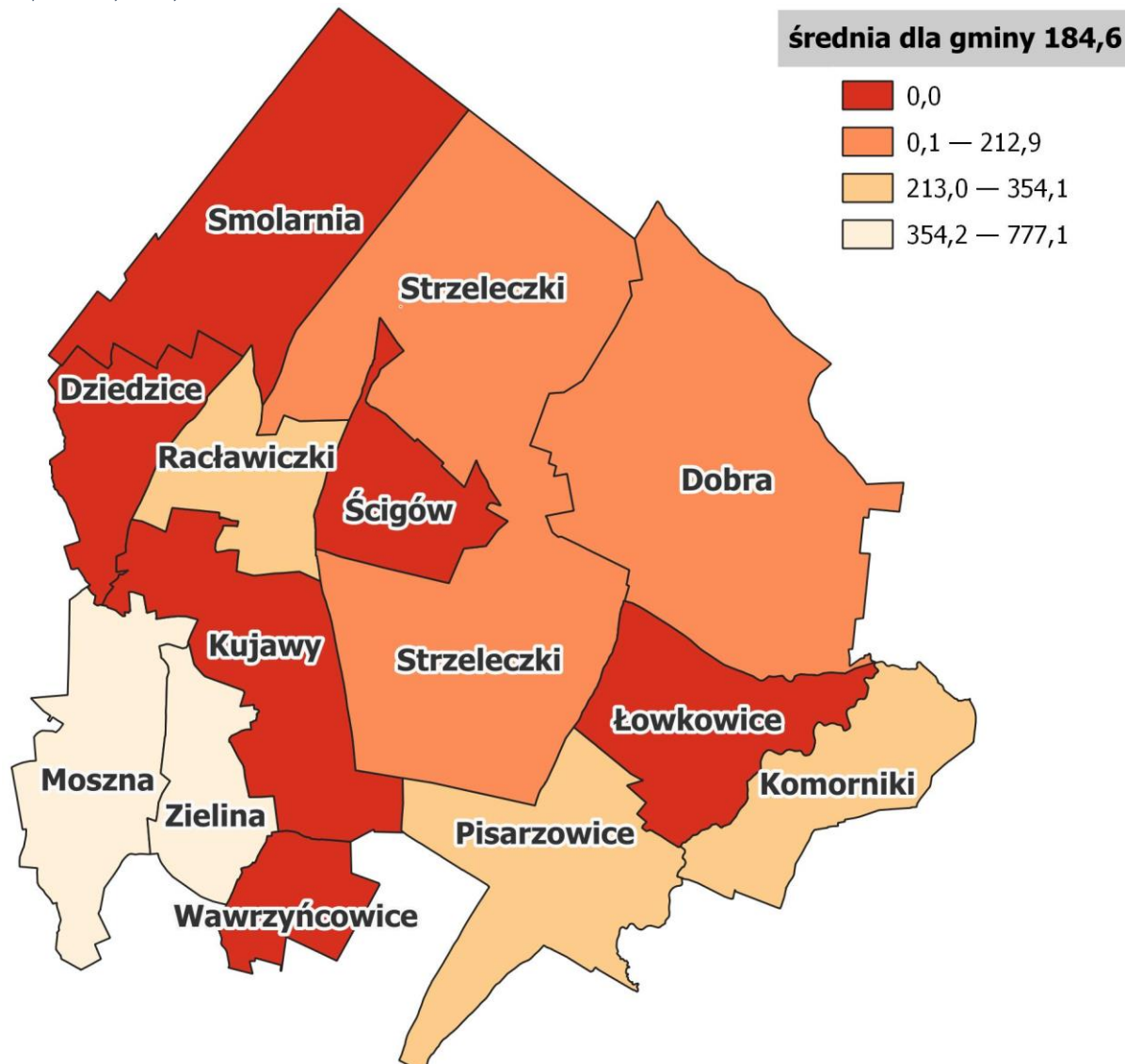
Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba osób zapisanych do biblioteki	Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców
1.	Dobra	775	165	<u>212,9</u>

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

2.	Dziedzice	410	0	<u>0,0</u>
3.	Komorniki	508	147	<u>289,4</u>
4.	Kujawy	644	0	<u>0,0</u>
5.	Łowkowice	599	0	<u>0,0</u>
6.	Moszna	323	251	<u>777,1</u>
7.	Pisarzowice	409	98	<u>239,6</u>
8.	Raławiczki	738	177	<u>239,8</u>
9.	Smolarnia	301	0	<u>0,0</u>
10.	Strzeleczy	1 533	296	<u>193,1</u>
11.	Ścigów	323	0	<u>0,0</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	0	<u>0,0</u>
13.	Zielina	528	187	<u>354,2</u>
Gmina		7 155	1 321	<u>184,6</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gmina Strzeleczy

Mapa 12. Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Wskaźniki gospodarcze

W sferze gospodarczej analizie poddane zostały wskaźniki dotyczące działalności podmiotów gospodarczych na terenie gminy Strzeleccki. Pozwoliło to na zobrazowanie poziomu rozwoju przedsiębiorczości gminy oraz aktywności gospodarczej jej mieszkańców. Niski poziom aktywności gospodarczej może świadczyć o ograniczeniach w rozwoju sektora prywatnego, niedostatecznej przedsiębiorczości mieszkańców oraz braku odpowiednich możliwości ekonomicznych. Z drugiej strony, jej wysoki poziom może sugerować korzystne warunki dla inwestycji, tworzenie nowych miejsc pracy oraz wzrost gospodarczy w gminie.

W gminie Strzeleccki w 2022 r. zarejestrowanych było 342 podmiotów gospodarczych. Pierwsza badana zmienna odnosi się do liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, a jej wartość

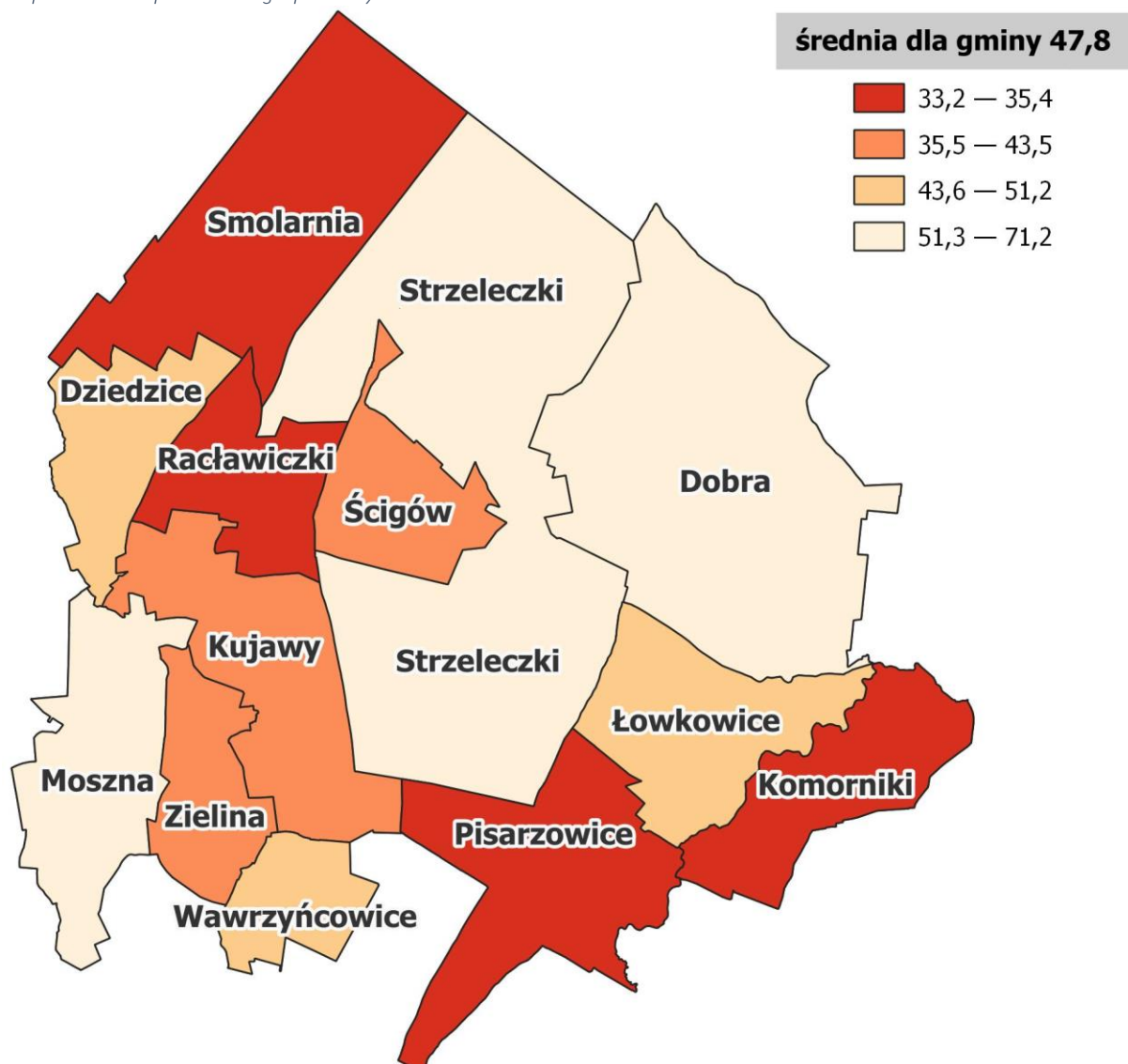
dla gminy wyniosła 46,8. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w obszarze Moszna, gdzie zarejestrowane są 23 działalności gospodarcze, co w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców daje wartość wskaźnika 71,2. Zmienna o wartości najniższej dla gminy występuje w obszarze Smolarnia (33,2), gdzie zarejestrowanych jest 10 podmiotów.

Tabela 14. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	<u>Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców</u>
1.	Dobra	775	45	<u>58,1</u>
2.	Dziedzice	410	21	<u>51,2</u>
3.	Komorniki	508	18	<u>35,4</u>
4.	Kujawy	644	28	<u>43,5</u>
5.	Łowkowice	599	30	<u>50,1</u>
6.	Moszna	323	23	<u>71,2</u>
7.	Pisarzowice	409	14	<u>34,2</u>
8.	Raławiczki	738	25	<u>33,9</u>
9.	Smolarnia	301	10	<u>33,2</u>
10.	Strzeleczyki	1 533	92	<u>60,0</u>
11.	Ścigów	323	13	<u>40,2</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	3	<u>46,9</u>
13.	Zielina	528	20	<u>37,9</u>
	Gmina	7 155	342	<u>47,8</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dane.biznes.gov.pl

Mapa 13. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Druga zmienna umożliwia określenie tendencji przedsiębiorczości oraz poziomu aktywności gospodarczej w gminie. W analizie uwzględniono różnice między nowo zarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców. W 2022 r. w gminie Strzelecckiej różnica ta wyniosła 4, co w stosunku do liczby mieszkańców dało wskaźnik 0,6. W pięciu jednostkach (Kujawy, Raclawiczki, Smolarnia, Wawrzyńcowice i Zielina) wskaźnik przyjął wartość zerową. Oznacza to, że liczba wyrejestrowanych była równa liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów na tym terenie. W przypadku trzech obszarów z ujemnym wskaźnikiem, najmniej korzystna sytuacja występuje w obszarze Moszna (-6,2). Z kolei najwyższą dodatnią wartość wskaźnika zaobserwowano w jednostce Dziedzice (4,9), co oznacza przewagę nowo zarejestrowanych nad wyrejestrowanymi podmiotami w 2022 r.

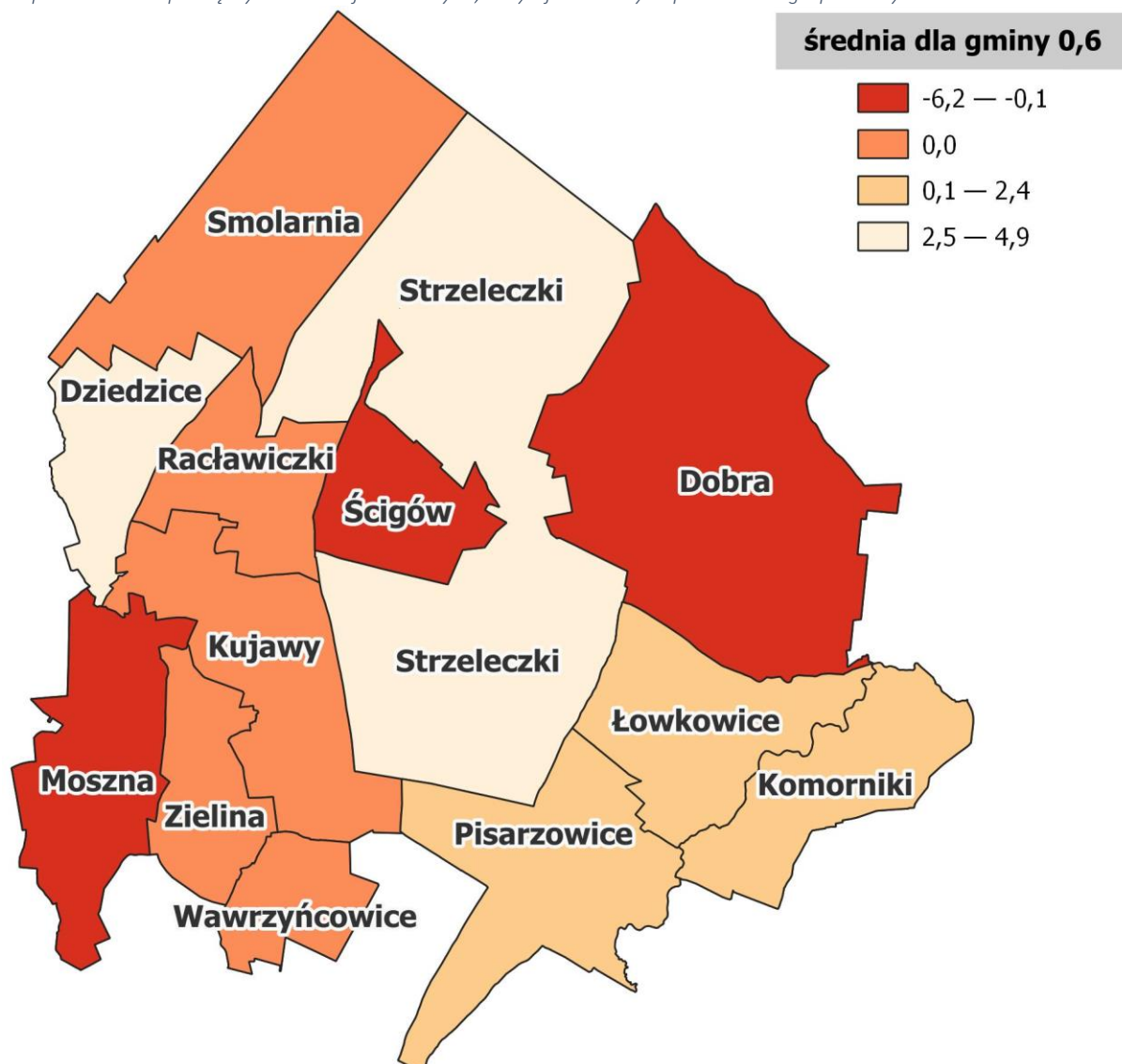
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

Tabela 15. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców.

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Różnica podmiotów	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców
1.	Dobra	775	-2	<u>-2,6</u>
2.	Dziedzice	410	2	<u>4,9</u>
3.	Komorniki	508	1	<u>2,0</u>
4.	Kujawy	644	0	<u>0,0</u>
5.	Łowkowice	599	1	<u>1,7</u>
6.	Moszna	323	-2	<u>-6,2</u>
7.	Pisarzowice	409	1	<u>2,4</u>
8.	Raławiczki	738	0	<u>0,0</u>
9.	Smolarnia	301	0	<u>0,0</u>
10.	Strzeleccki	1 533	4	<u>2,6</u>
11.	Ścigów	323	-1	<u>-3,1</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	0	<u>0,0</u>
13.	Zielina	528	0	<u>0,0</u>
Gmina		7 155	4	<u>0,6</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dane.biznes.gov.pl

Mapa 14. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Wskaźniki środowiskowe

W ramach analiz delimitacyjnych w sferze środowiskowej skoncentrowano się na analizie kwestii dotyczących stanu i jakości środowiska naturalnego, które mają istotny wpływ na jakość życia mieszkańców gminy. Główne obszary badań obejmowały takie aspekty, jak obecność niebezpiecznych wyrobów azbestowych, obszary zamieszkałe znajdujące się w sferach zagrożonych hałasem drogowym i kolejowym oraz jakość powietrza i źródła jego zanieczyszczeń.

Pierwszy analizowany wskaźnik w sferze środowiskowej obejmował ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca. Łączna masa azbestu na nieruchomościach, na których zidentyfikowano wyroby azbestowe, wynosi 313 530 kg. Wskaźnik dla obszaru całej gminy przyjął wartość równą 43,8 kg/mieszkańca. W przypadku siedmiu obszarów odnotowano niższą niż średnia dla gminy masę szkodliwych wyrobów azbestowych przypadającą na mieszkańca. Spośród nich

najkorzystniejsza sytuacja cechuje obszary Dziejzice (6,5 kg/mieszkańca) oraz Smolarnia (4,9 kg/mieszkańca). Natomiast najmniej korzystnie przedstawiają się wartości wskaźników w obszarach Piszowice (148,6) oraz Wawrzyńcowice (104,7), gdzie ilość azbestu przypadająca na mieszkańca była największa.

Tabela 16. Ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 mieszkańca [kg/mieszkańca]

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych [kg]	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 mieszkańca [kg/mieszkańca]
1.	Dobra	775	34 540	<u>44,6</u>
2.	Dziejzice	410	2 670	<u>6,5</u>
3.	Komorniki	508	8 140	<u>16,0</u>
4.	Kujawy	644	61 480	<u>95,5</u>
5.	Łowkowice	599	12 280	<u>20,5</u>
6.	Moszna	323	4 900	<u>15,2</u>
7.	Piszowice	409	60 780	<u>148,6</u>
8.	Raławiczki	738	21 660	<u>29,3</u>
9.	Smolarnia	301	1 470	<u>4,9</u>
10.	Strzeleczyki	1 533	58 660	<u>38,3</u>
11.	Ścigów	323	18 860	<u>58,4</u>
12.	Wawrzyńcowice	64	6 700	<u>104,7</u>
13.	Zielina	528	21 390	<u>40,5</u>
GMINA		7 155	313 530	<u>43,8</u>

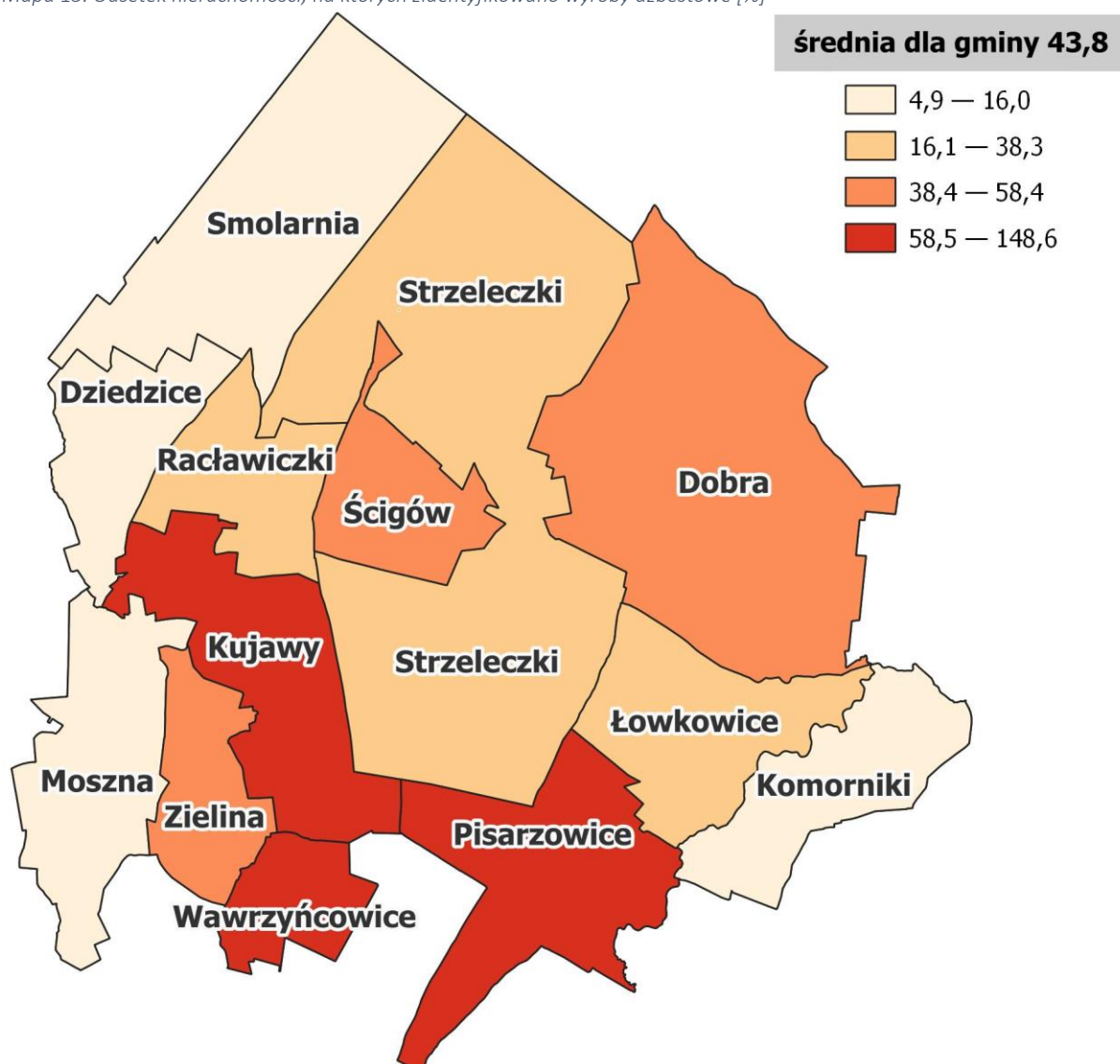
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Azbest był jednym z najpopularniejszych i najtańszych surowców używanych do produkcji materiałów budowlanych w drugiej połowie XX wieku. Niestety, po ustaleniu jego szkodliwości dla zdrowia człowieka, konieczne stało się wprowadzenie odpowiednich regulacji w celu ochrony ludzi i środowiska. W rezultacie tego, w Polsce została uchwalona ustawa o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, która weszła w życie 19 czerwca 1997 roku. Dodatkowo, zostało również wydane rozporządzenie dotyczące bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów azbestowych, które obowiązuje od 14 sierpnia 1998 roku. Mimo wprowadzenia obowiązkowych zakazów, wiele obiektów wybudowanych przed ich wprowadzeniem nadal zawiera materiały azbestowe. Jest to wynik długiego

okresu, w którym azbest był powszechnie stosowany w budownictwie i infrastrukturze, a także braku wiedzy i świadomości dotyczącej zagrożeń związanych z tym szkodliwym surowcem.

Warto zauważyć, że w gminie od 2018 roku obowiązuje Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Strzelecckiej, obowiązujący do 2032. Gmina korzysta z dotacji oraz przeznacza środki własne na usuwanie i unieszkodliwienie odpadów azbestowych, w tym z prywatnych posesji.

Mapa 15. Odsetek nieruchomości, na których zidentyfikowano wyroby azbestowe [%]

Źródło: opracowanie własne

Hałas generowany przez ruch komunikacyjny stanowi istotny problem dla mieszkańców gminy, gdyż negatywnie wpływa na ich komfort życia oraz jakość środowiska naturalnego. W analizie sfery środowiskowej uwzględniono udział budynków mieszkalnych położonych w sferach narażonych na hałas związany z ruchem drogowym i kolejowym w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych.

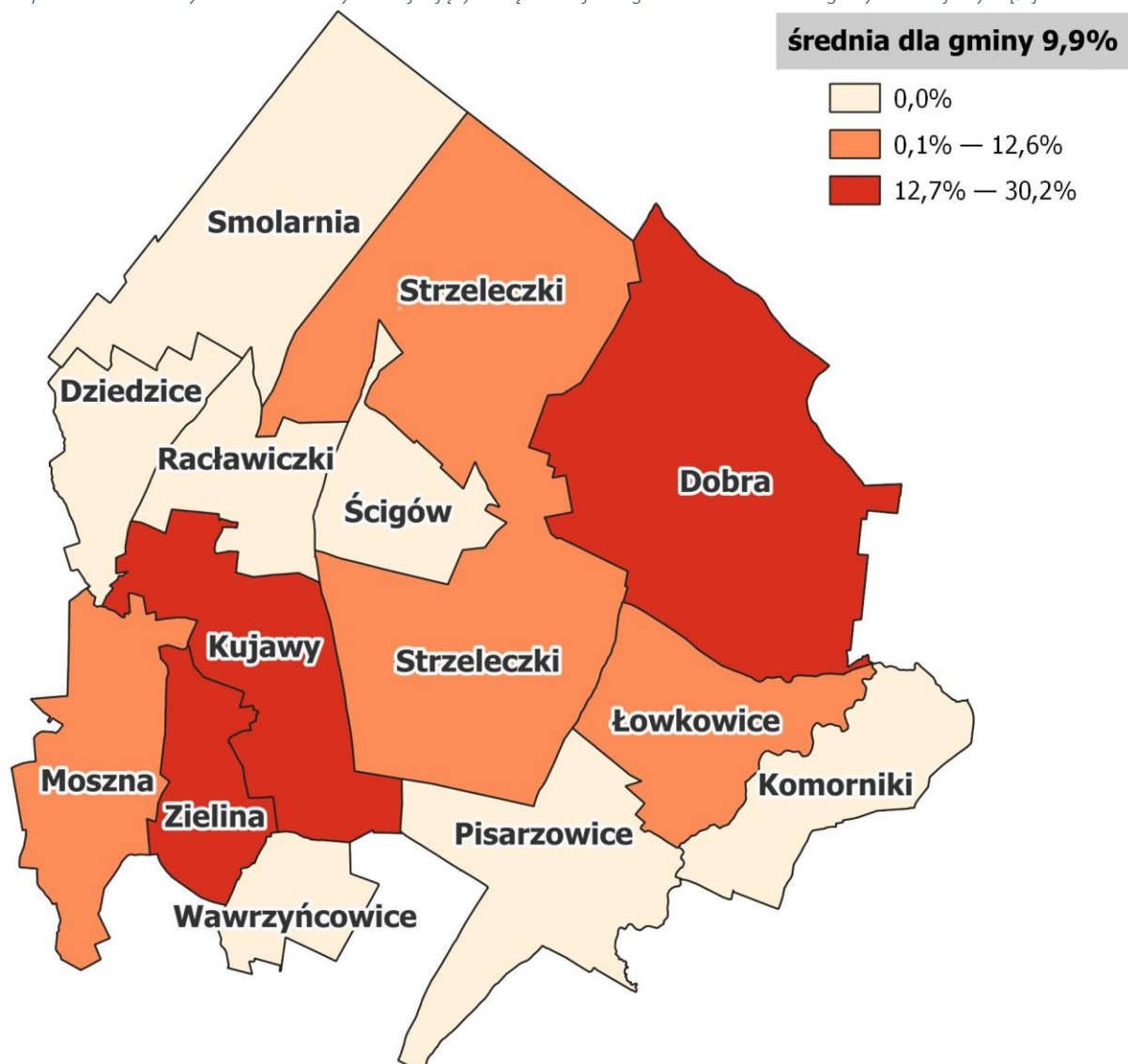
Tabela 17. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym [%]

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Budynki mieszkalne w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Liczba budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym
1.	Dobra	138	624	<u>22,1%</u>
2.	Dziedzice	0	334	<u>0,0%</u>
3.	Komorniki	0	453	<u>0,0%</u>
4.	Kujawy	165	547	<u>30,2%</u>
5.	Łowkowice	11	546	<u>2,0%</u>
6.	Moszna	19	220	<u>8,6%</u>
7.	Pisarzowice	0	367	<u>0,0%</u>
8.	Raławiczkki	0	577	<u>0,0%</u>
9.	Smolarnia	0	256	<u>0,0%</u>
10.	Strzeleccki	157	1 249	<u>12,6%</u>
11.	Ścigów	0	331	<u>0,0%</u>
12.	Wawrzyńcowice	0	72	<u>0,0%</u>
13.	Zielina	106	428	<u>24,8%</u>
Gmina		596	6 004	<u>9,9%</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT (Baza Danych Obiektów Topograficznych)

W gminie Strzeleccki 596 budynków mieszkalnych znajduje się w strefie zagrożonej, co stanowi 9,9% ogółu tych budynków (6 004). Znaczna część z nich znajduje się na terenie jednostki Kujawy – 165 budynków, a ich udział w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych z tego terenu (547) jest najwyższy w porównaniu do pozostałych jednostek i wynosi 30,2%. Budynki znajdujące się poza sferą zagrożoną hałasem występują na terenie siedmiu jednostek: Dziedzice, Komorniki, Pisarzowice, Raławiczkki, Smolarnia, Ścigów i Wawrzyńcowice.

Mapa 16. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym [%].

Źródło: opracowanie własne

Analizując sferę środowiskową wzięto pod uwagę również średni roczny poziom zanieczyszczeń powietrza, odnotowany na każdym z obszarów porównawczych. Średnia ta dla obszaru całej gminy wyniosła 14,1. W przypadku dwóch jednostek porównawczych jest ona najwyższa i są to: Komorniki (16,3) oraz Łowkowice (16,5). Najniższa wartość i najkorzystniejsza sytuacja dla mieszkańców występuje w obszarze Smolarnia, gdzie wartość wskaźnika wyniosła 10,9.

Tabela 18. Średnie roczne stężenie PM_{2.5}

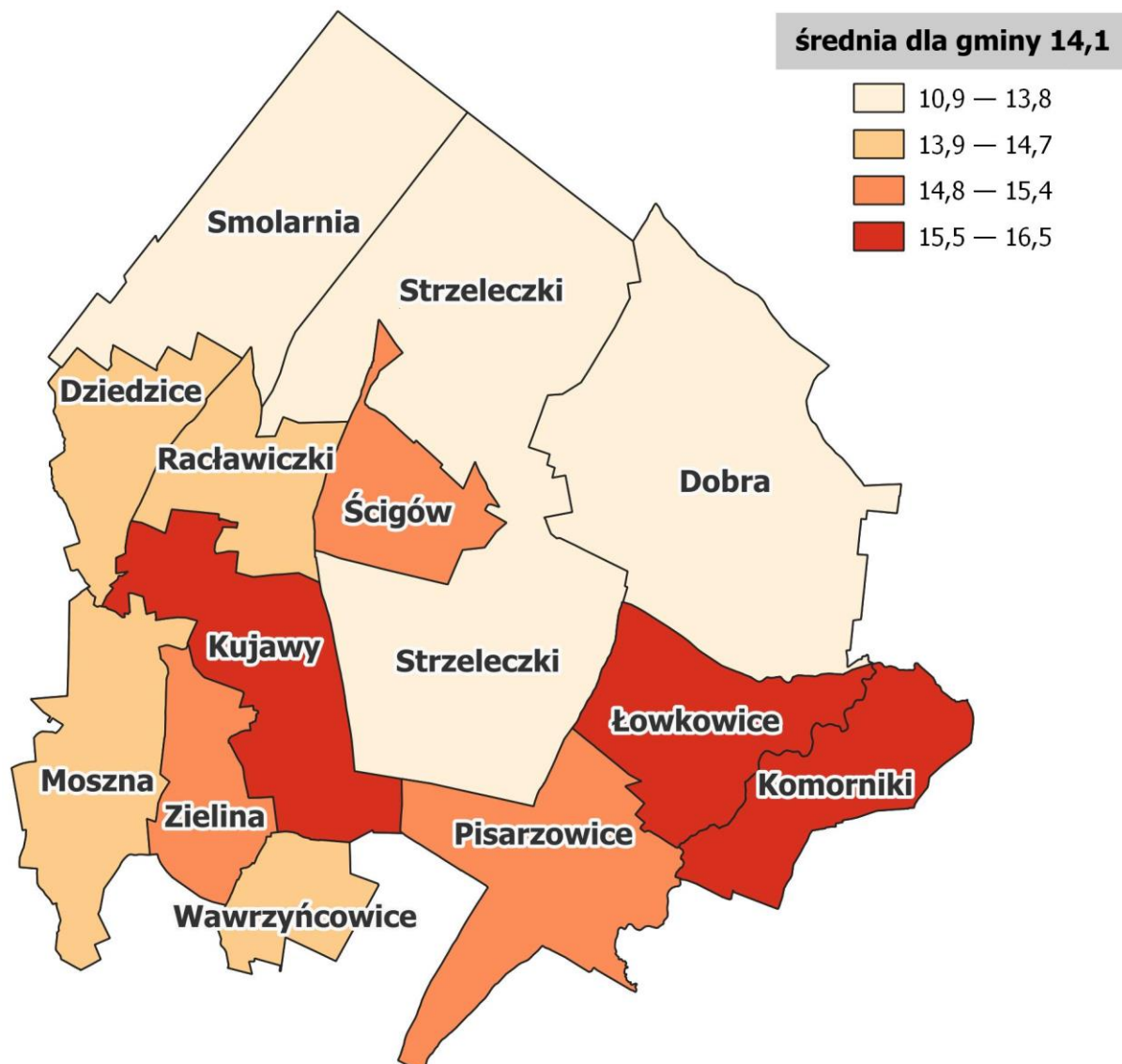
Nr obszaru	Nazwa obszaru	Średnie roczne stężenie PM _{2.5} [µg/m ³]
1.	Dobra	<u>13,8</u>
2.	Dzierżycze	<u>14,0</u>
3.	Komorniki	<u>16,3</u>

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

4.	Kujawy	<u>15,7</u>
5.	Łowkowice	<u>16,5</u>
6.	Moszna	<u>14,5</u>
7.	Pisarzowice	<u>15,4</u>
8.	Raławiczki	<u>14,7</u>
9.	Smolarnia	<u>10,9</u>
10.	Strzeleczyki	<u>13,2</u>
11.	Ścigów	<u>14,9</u>
12.	Wawrzyńcowice	<u>14,1</u>
13.	Zielina	<u>15,3</u>
Gmina		<u>14,1</u>

Źródło danych: <https://powietrze.gios.gov.pl/>

Mapa 17. Średnie roczne stężenie PM2.5

Źródło: opracowanie własne

W analizie sfery środowiskowej skoncentrowano się na źródłach zanieczyszczeń powietrza, którymi są kotły na paliwa stałe, stosowane w indywidualnych gospodarstwach domowych. W tym celu przeanalizowano udział takich gospodarstw domowych, których źródło ogrzewania przyczynia się do negatywnego wpływu na środowisko w stosunku do wszystkich gospodarstw domowych.

Tabela 19. Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe [%]

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Ilość punktów w ewidencji źródeł ciepła	Ilość punktów w ewidencji źródeł ciepła ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe
1.	Dobra	319	228	71,5%
2.	Dziejzice	139	118	84,9%

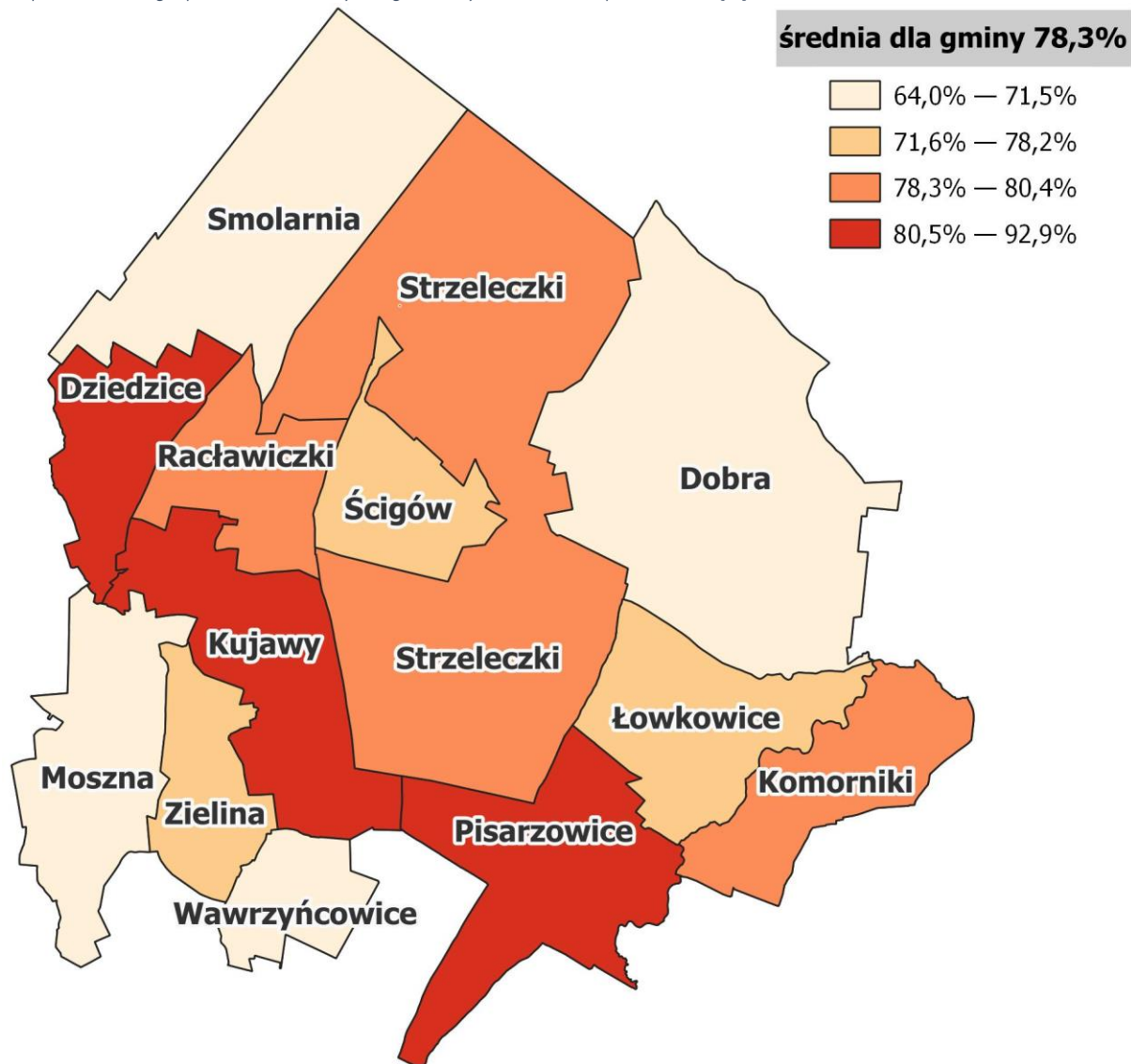
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

3.	Komorniki	177	140	<u>79,1%</u>
4.	Kujawy	207	184	<u>88,9%</u>
5.	Łowkowice	228	172	<u>75,4%</u>
6.	Moszna	136	87	<u>64,0%</u>
7.	Pisarzowice	141	131	<u>92,9%</u>
8.	Raławiczki	267	212	<u>79,4%</u>
9.	Smolarnia	136	95	<u>69,9%</u>
10.	Strzeleczyki	592	476	<u>80,4%</u>
11.	Ścigów	136	101	<u>74,3%</u>
12.	Wawrzyńcowice	25	17	<u>68,0%</u>
13.	Zielina	197	154	<u>78,2%</u>
Gmina		2 700	2 115	<u>78,3%</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEEB (Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków)

Na 2 700 deklaracji złożonych w gminie w 2 115 wskazano paliwo stałe jako źródło ogrzewania gospodarstwa domowego, co stanowi 78,3% wszystkich gospodarstw domowych. Najmniej korzystną sytuację odnotowano na obszarze Pisarzowice, gdzie 92,9% domostw wciąż korzysta ze szkodliwych dla zdrowia i środowiska źródeł ciepła. Wyróżnić należy jednostkę Moszna, gdzie odsetek domostw ogrzewanych kotłami na paliwo stałe jest znacznie niższy i wynosi 64,0%.

Mapa 18. Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe [%].

Źródło: opracowanie własne

Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej skupiono się na identyfikacji ograniczeń przestrzennych w wyróżnionych obszarach oraz na analizie dostępności usług społecznych, przestrzeni publicznych i terenów rekreacyjnych.

Jako pierwszą wzięto pod uwagę dostępność do usług publicznych (instytucje kultury, biblioteki, świetlice) oraz usług administracyjnych i zdrowotnych na terenie gminy i wyodrębnionych obszarów. Analizowany wskaźnik dostępności punktów usług publicznych przedstawia stosunek liczby tych instytucji do liczby mieszkańców. Wskaźnik dla gminy Strzeleccki przyjmuje wartość równą 1,7. Na terenie gminy funkcjonuje 12 obiektów usług publicznych, a największa ich liczba skupia się

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

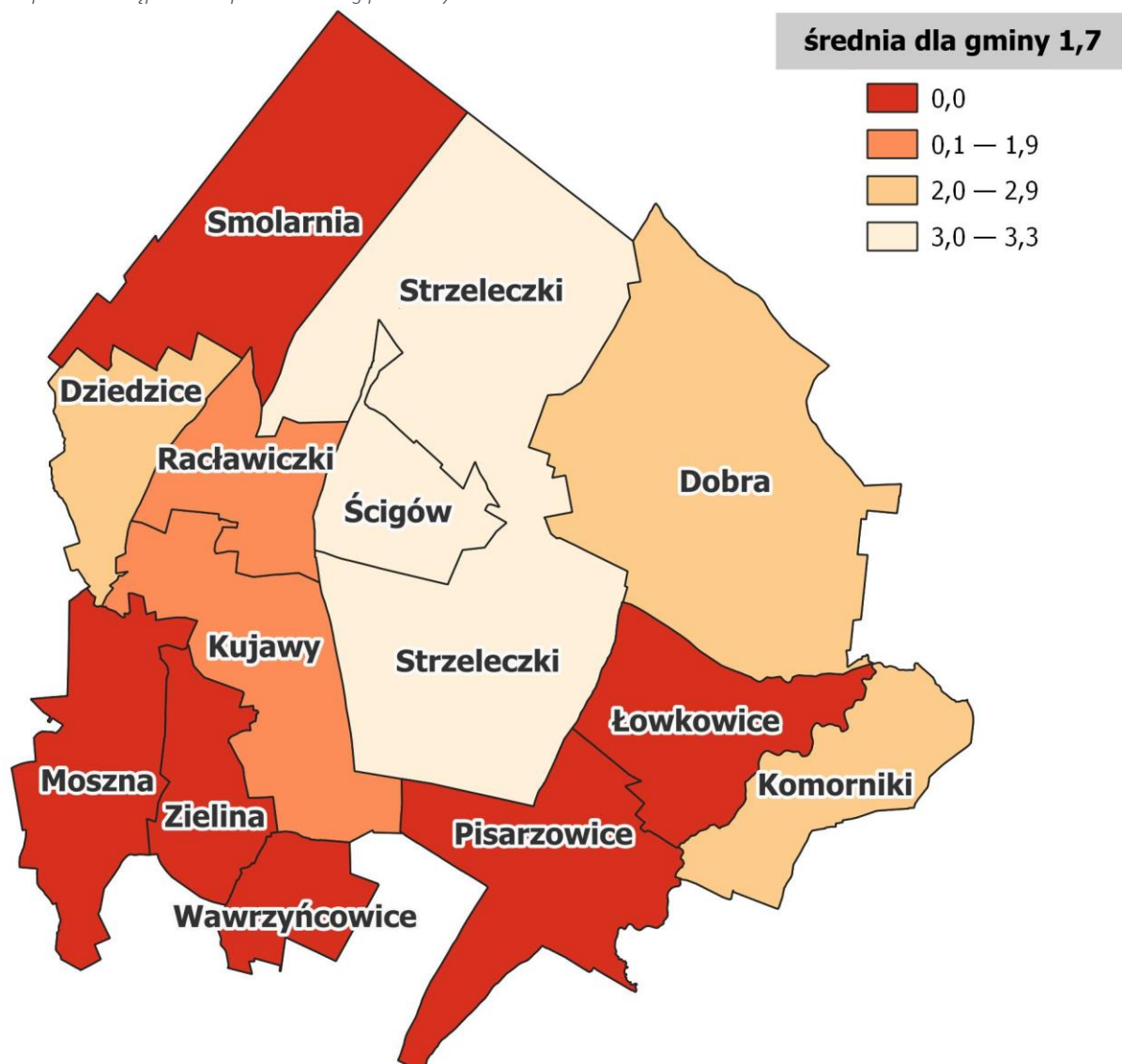
w Strzeleczkach (3,3). Niekorzystna sytuacja (wskaźnik na poziomie 0,0) charakteryzuje jednostki: Łowkowice, Moszna, Pisarzowice, Smolarnia, Wawrzyńcowice oraz Zielina, których mieszkańcy nie mają dostępu do punktów usług publicznych..

Tabela 20. Dostępność do punktów usług publicznych

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Punkty usług publicznych	Liczba mieszkańców	<u>Dostępność do punktów usług publicznych</u>
1.	Dobra	2	775	<u>2,6</u>
2.	Dziedzice	1	410	<u>2,4</u>
3.	Komorniki	1	508	<u>2,0</u>
4.	Kujawy	1	644	<u>1,6</u>
5.	Łowkowice	0	599	<u>0,0</u>
6.	Moszna	0	323	<u>0,0</u>
7.	Pisarzowice	0	409	<u>0,0</u>
8.	Raławiczki	1	738	<u>1,4</u>
9.	Smolarnia	0	301	<u>0,0</u>
10.	Strzeleczki	5	1 533	<u>3,3</u>
11.	Ścigów	1	323	<u>3,1</u>
12.	Wawrzyńcowice	0	64	<u>0,0</u>
13.	Zielina	0	528	<u>0,0</u>
Gmina		12	7 155	<u>1,7</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Strzeleczki

Mapa 19. Dostępność do punktów usług publicznych

Źródło: opracowanie własne

Jako drugą w sferze przestrzenno-funkcjonalnej przeprowadzono ocenę dostępności terenów rekreacyjnych w gminie Strzelecckiej oraz w wyróżnionych obszarach porównawczych. Badana zmienna mierzy stosunek liczby terenów rekreacyjnych do ogólnej powierzchni danego obszaru, przedstawia zatem gęstość występowania terenów rekreacyjnych.

W gminie Strzelecckiej łączna liczba terenów rekreacyjnych (place zabaw, siłownie terenowe, obszary z obiektami małej architektury, miejsca rekreacyjno-wypoczynkowe) wynosi 25, a w stosunku do całej jej powierzchni wskaźnik przyjmuje wartość równą 0,21. Najwięcej terenów pełniących tę funkcję znajduje się na obszarze jednostki Dobra (4), lecz z uwagi na dużą jej powierzchnię w porównaniu do pozostałych terenów wskaźnik przyjmuje tu wartość równą wartości dla gminy. Najniższy w gminie poziom dostępności terenów rekreacyjnych dotyczy dwóch jednostek: Moszna i Wawrzyńcowice, gdzie jest on zerowy.

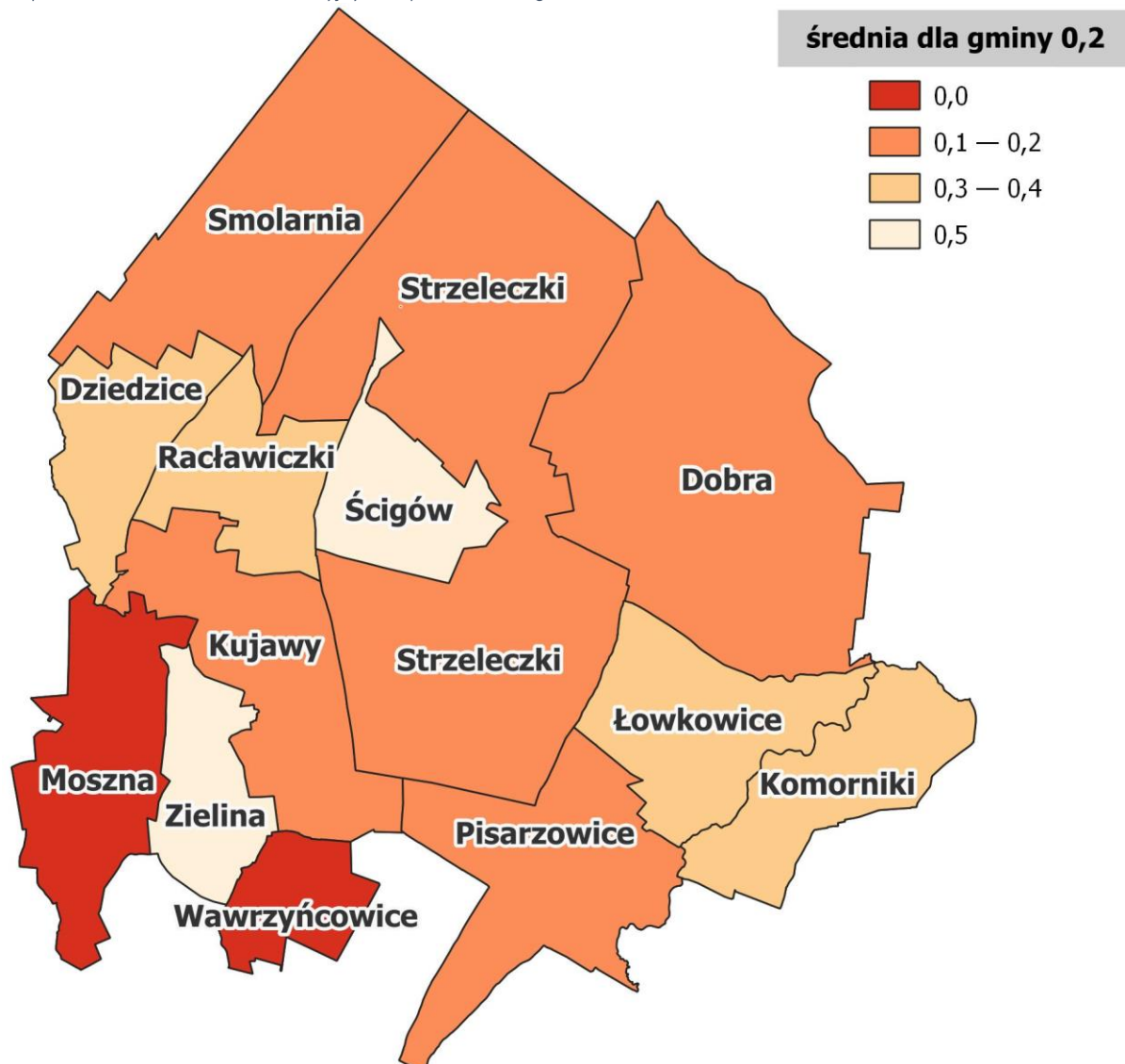
Tabela 21. Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba terenów rekreacyjnych	Powierzchnia [km ²]	<u>Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem</u>
1.	Dobra	4	19,1	<u>0,21</u>
2.	Dziedzice	2	4,8	<u>0,42</u>
3.	Komorniki	2	5,9	<u>0,34</u>
4.	Kujawy	2	8,3	<u>0,24</u>
5.	Łowkowice	2	6,8	<u>0,30</u>
6.	Moszna	0	7,3	<u>0,00</u>
7.	Pisarzowice	2	8,9	<u>0,22</u>
8.	Raclawiczki	2	4,8	<u>0,42</u>
9.	Smolarnia	2	12,6	<u>0,16</u>
10.	Strzeleczyki	3	27,8	<u>0,11</u>
11.	Ścigów	2	4,3	<u>0,46</u>
12.	Wawrzyńcowice	0	2,9	<u>0,00</u>
13.	Zielina	2	3,9	<u>0,51</u>
Gmina		25	117,4	<u>0,21</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Strzeleczyki

Obecność terenów rekreacyjnych w gminie ma istotny wpływ na komfort i jakość życia mieszkańców, gdyż daje możliwość korzystania z różnorodnych form aktywności fizycznej i relaksu na świeżym powietrzu. Takie miejsca stanowią idealne przestrzenie do spędzania czasu wolnego, rekreacji i integracji społecznej. Ponadto, dostępność terenów rekreacyjnych podnosi atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną gminy. Dla wielu osób możliwość łatwego dostępu do zieleni i miejsc rekreacyjnych jest jednym z kluczowych czynników przy wyborze miejsca zamieszkania i inwestycji.

Mapa 20. Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem

Źródło: opracowanie własne

Jako trzeci wskaźnik w ramach analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej zbadano poziom dostępności komunikacyjnej. W tym celu wykorzystano zmienną przedstawiającą rozmieszczenie przystanków komunikacji zbiorowej na terenie wyróżnionych obszarów. Badana zmienna mierzy stosunek liczby przystanków komunikacji zbiorowej do powierzchni porównywanych obszarów. Analizowany wskaźnik dostarcza informacji na temat zagęszczenia przystanków komunikacji zbiorowej w badanych obszarach. Im wyższa wartość wskaźnika, tym większa liczba przystanków komunikacyjnych w stosunku do powierzchni obszaru, co wskazuje na lepszą dostępność środków transportu publicznego dla mieszkańców.

Na terenie gminy łącznie rozlokowanych jest 29 przystanków, a wartość wskaźnika dla gminy wynosi 0,25. Najwyższym poziomem dostępności komunikacyjnej charakteryzuje się jednostka Dziedzice, gdzie znajduje się 5 przystanków komunikacyjnych, a w przeliczeniu na 1 km² powierzchni wskaźnik

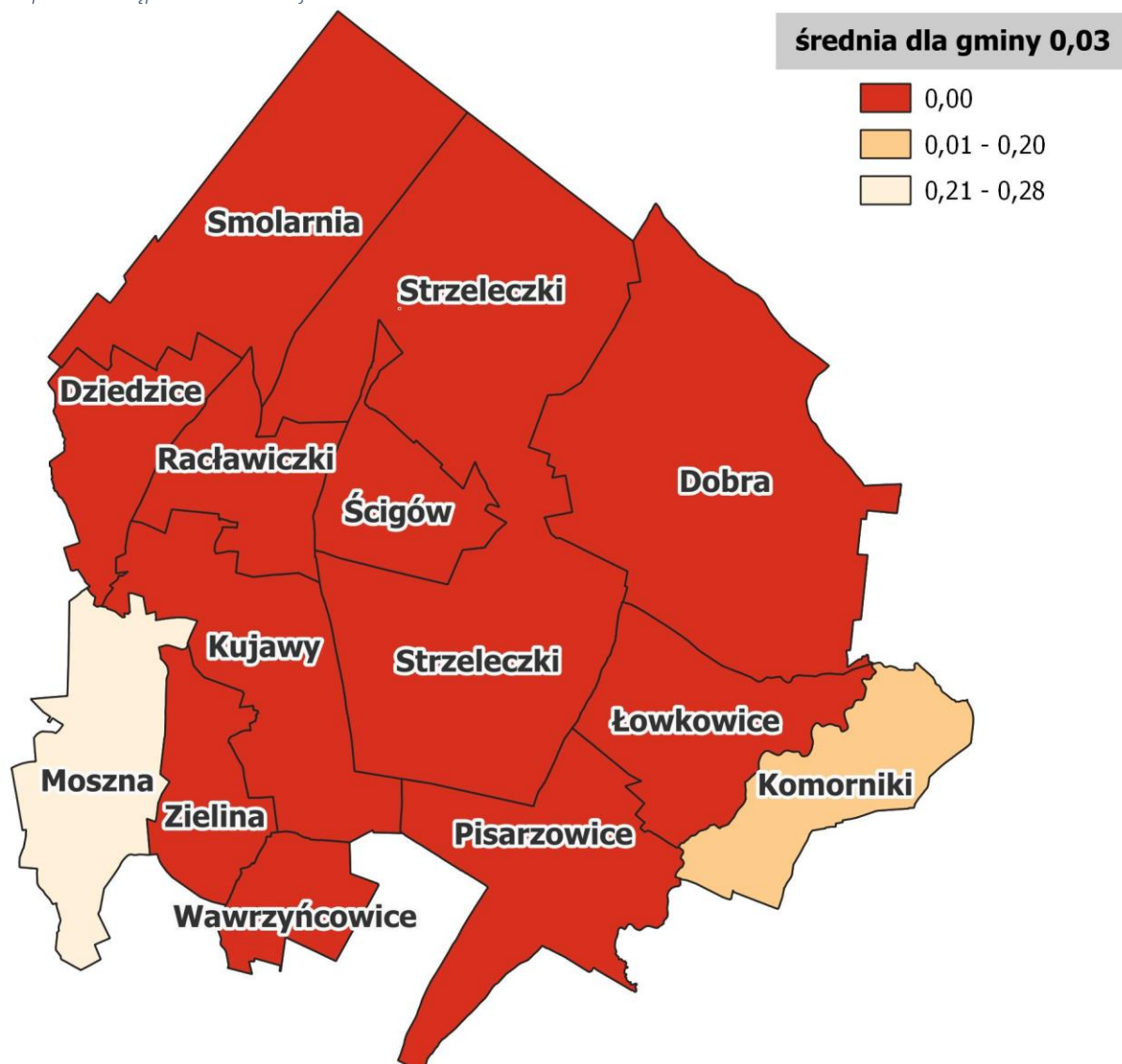
przyjmuje wartość 1,05. Sytuacja jest natomiast bardzo niekorzystna w przypadku obszaru Wawrzyńcowice, gdzie dostępność ta jest równa zero.

Tabela 22. Dostępność do komunikacji

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba przystanków	Powierzchnia [km ²]	<u>Dostępność komunikacyjna</u>
1.	Dobra	3	19,1	<u>0,16</u>
2.	Dziedzice	5	4,8	<u>1,05</u>
3.	Komorniki	1	5,9	<u>0,17</u>
4.	Kujawy	2	8,3	<u>0,24</u>
5.	Łowkowice	3	6,8	<u>0,44</u>
6.	Moszna	2	7,3	<u>0,27</u>
7.	Pisarzowice	2	8,9	<u>0,22</u>
8.	Raławiczki	2	4,8	<u>0,42</u>
9.	Smolarnia	3	12,6	<u>0,24</u>
10.	Strzeleczyki	4	27,8	<u>0,14</u>
11.	Ścigów	1	4,3	<u>0,23</u>
12.	Wawrzyńcowice	0	2,9	<u>0,00</u>
13.	Zielina	1	3,9	<u>0,25</u>
Gmina		29	117,4	<u>0,25</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)

Mapa 21. Dostępność komunikacji

Źródło: opracowanie własne

Czwartym wskaźnikiem w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest dostępność infrastruktury rowerowej. Zmienna ta określa stosunek długości ciągów i dróg rowerowych do powierzchni badanych obszarów. W gminie Strzelecckiej długość ścieżek wynosi 3,2 km, a wartość wskaźnika jest równa 0,03. Tylko przez dwa z trzynastu obszarów przebiega ścieżka lub droga przeznaczona do ruchu rowerowego. Na terenie Moszna długość tych dróg jest największa i wynosi 2,07 km, a dostępność jest na poziomie 0,28. W przypadku jednostki Komorniki wskaźnik dostępności infrastruktury rowerowej przyjmuje wartość nieco mniejszą – 0,19.

Warto dodać, że rozwój infrastruktury rowerowej, dostosowanie istniejących ciągów oraz budowa nowych wraz z odpowiednią infrastrukturą towarzyszącą, może stanowić istotny potencjał rozwojowy gminy zarówno pod względem osiedleńczym, jak i turystycznym. Dostępność dla rowerzystów

pozytywnie wpływa na jakość życia mieszkańców, stan powietrza oraz przyczynia się do rozwoju turystyki w gminie.

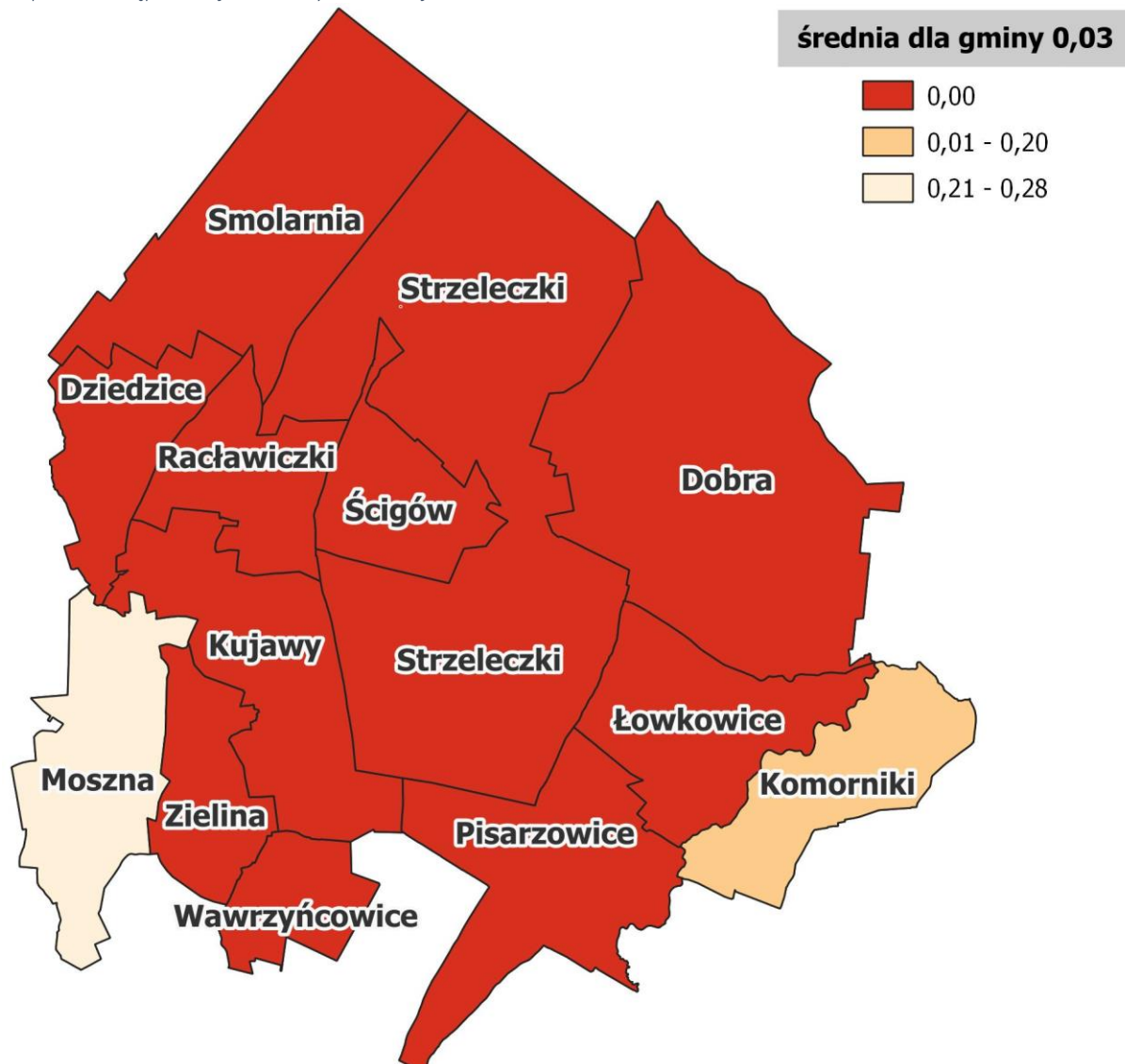
Tabela 23. Dostępność do infrastruktury rowerowej na km²

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Długość ciągów pieszo-rowerowych oraz dróg rowerowych	Powierzchnia [km ²]	<u>Dostępność do infrastruktury rowerowej na km²</u>
1.	Dobra	0,00	19,1	<u>0,00</u>
2.	Dziedzice	0,00	4,8	<u>0,00</u>
3.	Komorniki	1,13	5,9	<u>0,19</u>
4.	Kujawy	0,00	8,3	<u>0,00</u>
5.	Łowkowice	0,00	6,8	<u>0,00</u>
6.	Moszna	2,07	7,3	<u>0,28</u>
7.	Pisarzowice	0,00	8,9	<u>0,00</u>
8.	Raławiczki	0,00	4,8	<u>0,00</u>
9.	Smolarnia	0,00	12,6	<u>0,00</u>
10.	Strzeleczyki	0,00	27,8	<u>0,00</u>
11.	Ścigów	0,00	4,3	<u>0,00</u>
12.	Wawrzyńcowice	0,00	2,9	<u>0,00</u>
13.	Zielina	0,00	3,9	<u>0,00</u>
Gmina		3,20	117,4	<u>0,03</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)

W Polsce codzienny ruch rowerowy staje się coraz bardziej popularny, będąc jednocześnie istotnym elementem sprzyjającym zrównoważonemu rozwojowi. Przesiadka z tradycyjnych środków transportu, takich jak samochody prywatne czy komunikacja zbiorowa, na transport rowerowy przynosi liczne korzyści, takie jak pozytywny wpływ na zdrowie osób uprawiających kolarstwo oraz redukcję emisji zanieczyszczeń spalinowych. Rower często wybierany jest również jako forma rekreacji, wypoczynku i turystyki. Dla użytkowników jednośladów istotne jest, aby podróżowanie rowerem było zarówno bezpieczne, jak i komfortowe. W tym celu ważna jest jakość infrastruktury rowerowej, takiej jak ciągi i ścieżki rowerowe, a także dodatkowa infrastruktura, obejmująca miejsca odpoczynku oraz parkingi dla rowerów.

Mapa 22. Dostępność infrastruktury rowerowej

Źródło: opracowanie własne

Piątym wskaźnikiem w ramach analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej jest dostępność do opieki zdrowotnej na terenie gminy oraz w poszczególnych jej obszarach. W tym celu wykorzystano zmienną, która określa liczbę podmiotów świadczących usługi opieki zdrowotnej w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców.

Tabela 24. Dostępność do opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba podmiotów opieki zdrowotnej wg PKD (86)	Liczba mieszkańców	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców
1.	Dobra	4	775	<u>5,2</u>
2.	Dzierżycie	0	410	<u>0,0</u>
3.	Komorniki	0	508	<u>0,0</u>

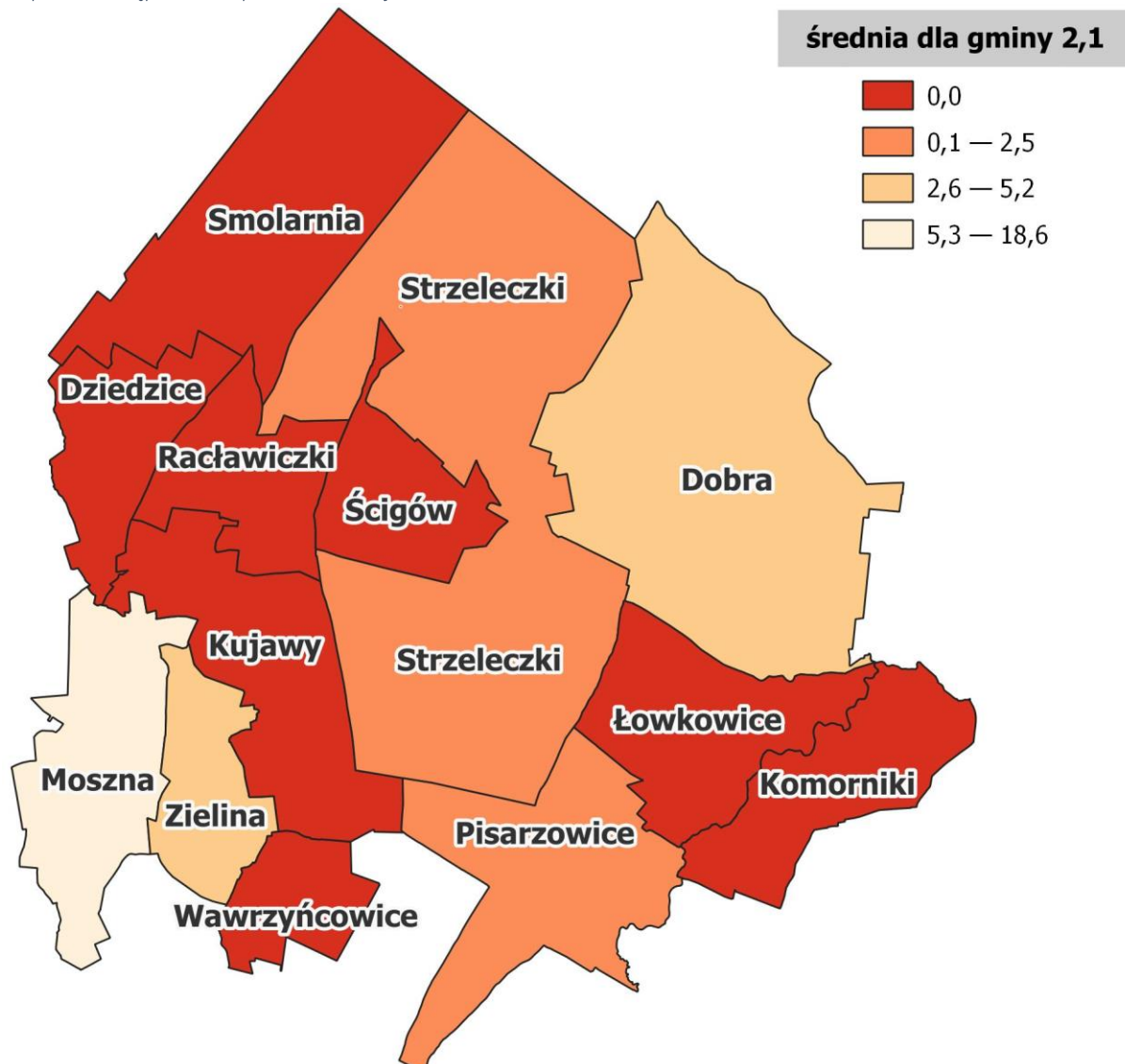
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

4.	Kujawy	0	644	<u>0,0</u>
5.	Łowkowice	0	599	<u>0,0</u>
6.	Moszna	6	323	<u>18,6</u>
7.	Pisarzowice	1	409	<u>2,4</u>
8.	Raławiczki	0	738	<u>0,0</u>
9.	Smolarnia	0	301	<u>0,0</u>
10.	Strzeleczyki	2	1 533	<u>1,3</u>
11.	Ścigów	0	323	<u>0,0</u>
12.	Wawrzyńcowice	0	64	<u>0,0</u>
13.	Zielina	2	528	<u>3,8</u>
Gmina		15	7 155	<u>2,1</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKD (86)

Na terenie gminy Strzeleczyki funkcjonuje 15 podmiotów świadczących usługi zdrowotne według działu PKD nr 86, a wartość wskaźnika wynosi 2,1. Obszarem, na którym odnotowano najwyższy poziom dostępności jest Moszna (18,6). Na terenie ośmiu porównywanych jednostek nie funkcjonują podmioty o tym charakterze działalności. Jednostkami, w których wartość wskaźnika jest równa 0,0 są: Dziejowice, Komorniki, Kujawy, Łowkowice, Raławiczki, Smolarnia, Ścigów oraz Wawrzyńcowice.

Mapa 23. Dostępność do opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Ostatnią zmienną analizowaną w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogólnej gminy i poszczególnych jej obszarów. Powierzchnia biologicznie czynna to inaczej tereny niezabudowane – łąki, pola orne, zakrzewienia itp. Wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej, tj. terenów niezabudowanych i niezajętych innym sposobem użytkowania, pełni ważną rolę zarówno w kwestii jakości życia mieszkańców, atrakcyjności gminy pod względem osiedleńczym i rekreacyjno-wypoczynkowym, ale również pozytywnie wpływa na stan środowiska naturalnego i jakość powietrza w gminie.

Obszar gminy Strzelecckiej to w 96,1% powierzchnia biologicznie czynna i wszystkie jej obszary mają korzystny wynik – ponad 90%. W przypadku dwóch jednostek odnotowany wynik jest najniższy i są to: Zielina (92,3%) oraz Raławiczkki (92,5%). Na terenie innych dwóch badanych jednostek wskaźnik przyjmują wartość najwyższą. Dotyczy to obszarów Smolarnia (97,6%) oraz Strzelecckiej (97,1%).

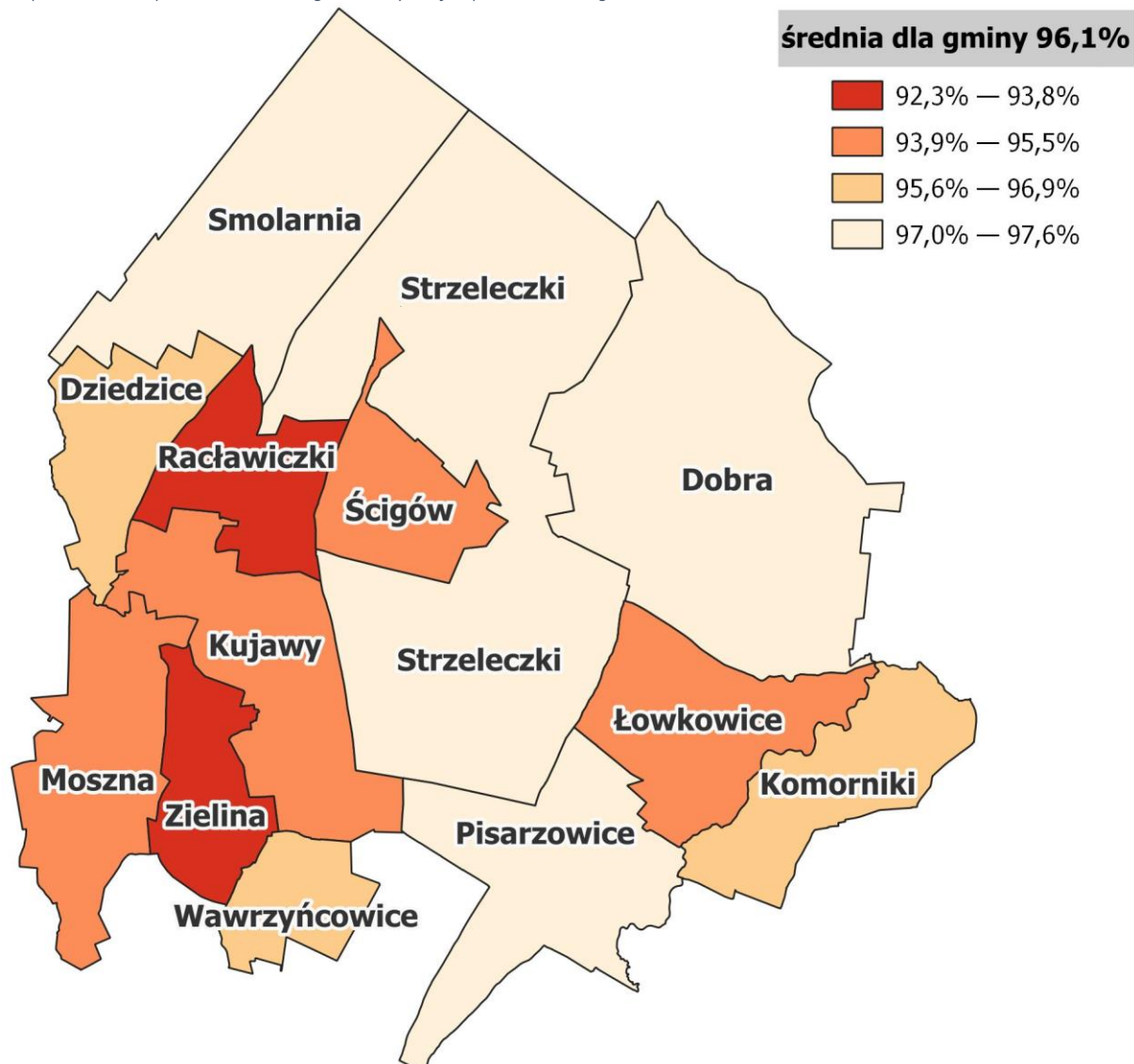
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

Tabela 25. Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Tereny biologicznie czynne [m ²]	Powierzchnia [m ²]	<u>Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem</u>
1.	Dobra	18 541 047	19 114 100	<u>97,0%</u>
2.	Dziedzice	4 569 953	4 763 972	<u>95,9%</u>
3.	Komorniki	5 653 380	5 906 713	<u>95,7%</u>
4.	Kujawy	7 904 377	8 349 286	<u>94,7%</u>
5.	Łowkowice	6 415 054	6 769 951	<u>94,8%</u>
6.	Moszna	6 928 095	7 288 235	<u>95,1%</u>
7.	Pisarzowice	8 634 685	8 900 427	<u>97,0%</u>
8.	Raławiczki	4 398 955	4 757 195	<u>92,5%</u>
9.	Smolarnia	12 299 186	12 605 402	<u>97,6%</u>
10.	Strzeleccki	26 950 089	27 756 899	<u>97,1%</u>
11.	Ścigów	4 072 655	4 305 213	<u>94,6%</u>
12.	Wawrzyńcowice	2 783 627	2 899 538	<u>96,0%</u>
13.	Zielina	3 644 917	3 948 121	<u>92,3%</u>
Gmina		112 796 020	117 365 052	<u>96,1%</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Strzeleccki

Mapa 24. Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem

Źródło: opracowanie własne

Wskaźniki techniczne

Sytuacja gminy Strzeleccki w sferze technicznej została oceniona na podstawie kilku kluczowych zmiennych, które odnoszą się do obiektów zabytkowych występujących na terenie gminy, obiektów użyteczności publicznej pod kątem ich energooszczędności i dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami oraz dostępności do Internetu.

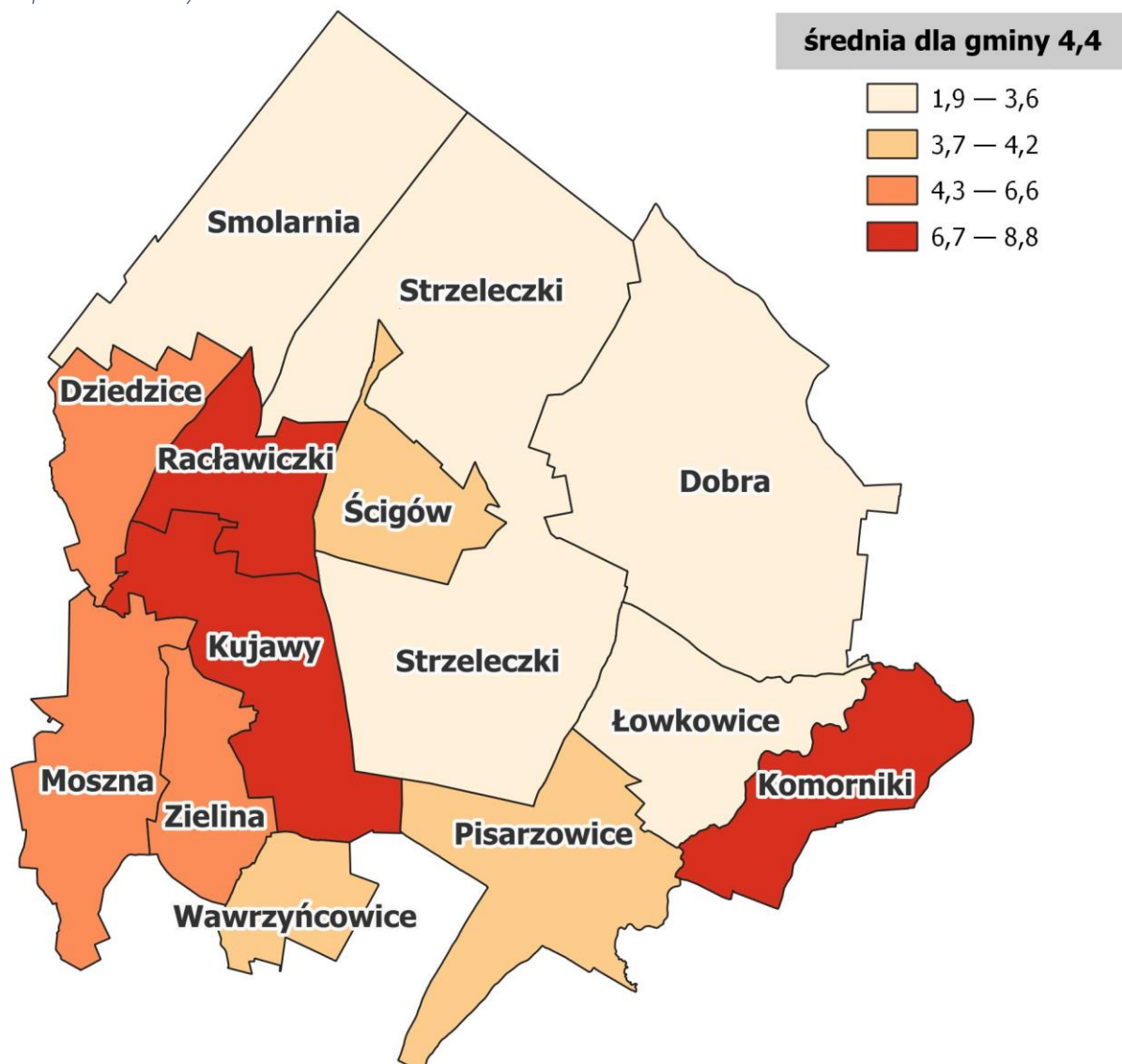
Pierwszą badaną zmienną jest występowanie obiektów o znaczeniu zabytkowym, co generuje konieczność ich ochrony i konserwacji, a w związku z tym większe potrzeby i nakłady finansowe dla gminy. W gminie Strzeleccki znajduje się 511 obiektów zabytkowych, a wskaźnik ich liczby w przeliczeniu na 1 km² powierzchni wynosi 4,35. Na terenie jednostki Raławiczkki, gdzie znajduje się

łącznie 42 z omawianych obiektów, wskaźnik przyjmuje najwyższą wartość (8,83). Dla obszaru Dobra wskaźnik przyjmuje najniższą wartość (1,94) z liczbą 37 obiektów zabytkowych.

Tabela 26. Liczba zabytków na km²

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Powierzchnia [km ²]	Liczba zabytków	<u>Liczba zabytków na km²</u>
1.	Dobra	19,1	37	<u>1,94</u>
2.	Dziedzice	4,8	31	<u>6,51</u>
3.	Komorniki	5,9	47	<u>7,96</u>
4.	Kujawy	8,3	65	<u>7,79</u>
5.	Łowkowice	6,8	21	<u>3,10</u>
6.	Moszna	7,3	46	<u>6,31</u>
7.	Pisarzowice	8,9	34	<u>3,82</u>
8.	Raławiczki	4,8	42	<u>8,83</u>
9.	Smolarnia	12,6	31	<u>2,46</u>
10.	Strzeleczyki	27,8	101	<u>3,64</u>
11.	Ścigów	4,3	18	<u>4,18</u>
12.	Wawrzyńcowice	2,9	12	<u>4,14</u>
13.	Zielina	3,9	26	<u>6,59</u>
Gmina		117,4	511	<u>4,35</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT

Mapa 25. Liczba zabytków na km²

Źródło: opracowanie własne

Kolejne zmienne, które zostały poddane analizie, pozwoliły na zbadanie efektywności funkcjonujących rozwiązań w zakresie korzystania z obiektów użyteczności publicznej. W tym kontekście uwzględniono dane dotyczące termomodernizacji tych obiektów oraz poziomu ich dostosowania do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami.

Tabela 27. Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba obiektów użyteczności publicznej ogółem	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji
1.	Dobra	11	4	36,4%
2.	Dziedzice	1	1	100,0%

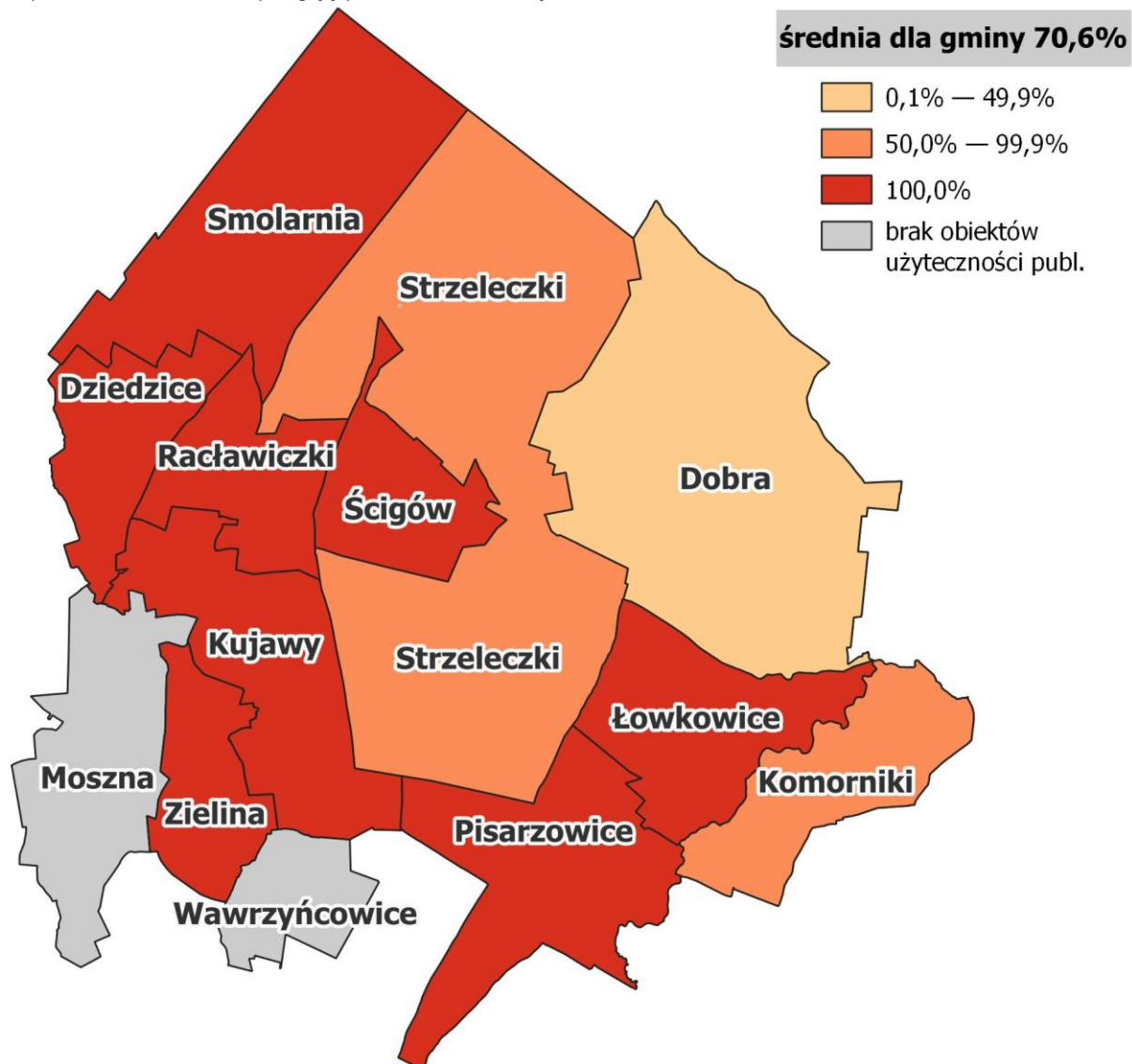
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

3.	Komorniki	2	1	<u>50,0%</u>
4.	Kujawy	1	1	<u>100,0%</u>
5.	Łowkowice	1	1	<u>100,0%</u>
6.	Moszna	0	0	=
7.	Pisarzowice	3	3	<u>100,0%</u>
8.	Raławiczki	2	2	<u>100,0%</u>
9.	Smolarnia	1	1	<u>100,0%</u>
10.	Strzeleccki	7	5	<u>71,4%</u>
11.	Ścigów	1	1	<u>100,0%</u>
12.	Wawrzyńcovic e	0	0	=
13.	Zielina	4	4	<u>100,0%</u>
	Gmina	34	24	<u>70,6%</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Strzeleccki

Ogólna liczba obiektów użyteczności publicznej w gminie wynosi 34, a najwięcej z nich ulokowanych jest na terenie jednostki Dobra oraz Strzeleccki (w sumie 18 obiektów). Spośród wszystkich obiektów na terenie gminy o tym przeznaczeniu, 24 wymagają termomodernizacji (70,6%). W ośmiu obszarach porównawczych udział obiektów, w przypadku których zachodzi potrzeba poprawy i zwiększenia efektywności energetycznej, wyniósł 100%. Są to Dzierżycze, Kujawy, Łowkowice, Pisarzowice, Raławiczki, Smolarnia, Ścigów oraz Zielina. Na terenie pozostałych jednostek liczba budynków z potrzebą termomodernizacji jest mniejsza, jednak nie zerowa. Należy również zauważyć, że w obszarach Moszna oraz Wawrzyńcovic nie występuje żaden obiekt użyteczności publicznej.

Mapa 26. Udział obiektów wymagających termomodernizacji

Źródło: opracowanie własne

Mając na uwadze zapisy ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami⁵, w następnej kolejności przeanalizowano wskaźnik dotyczący obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do tej grupy osób.

Tabela 28. Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami

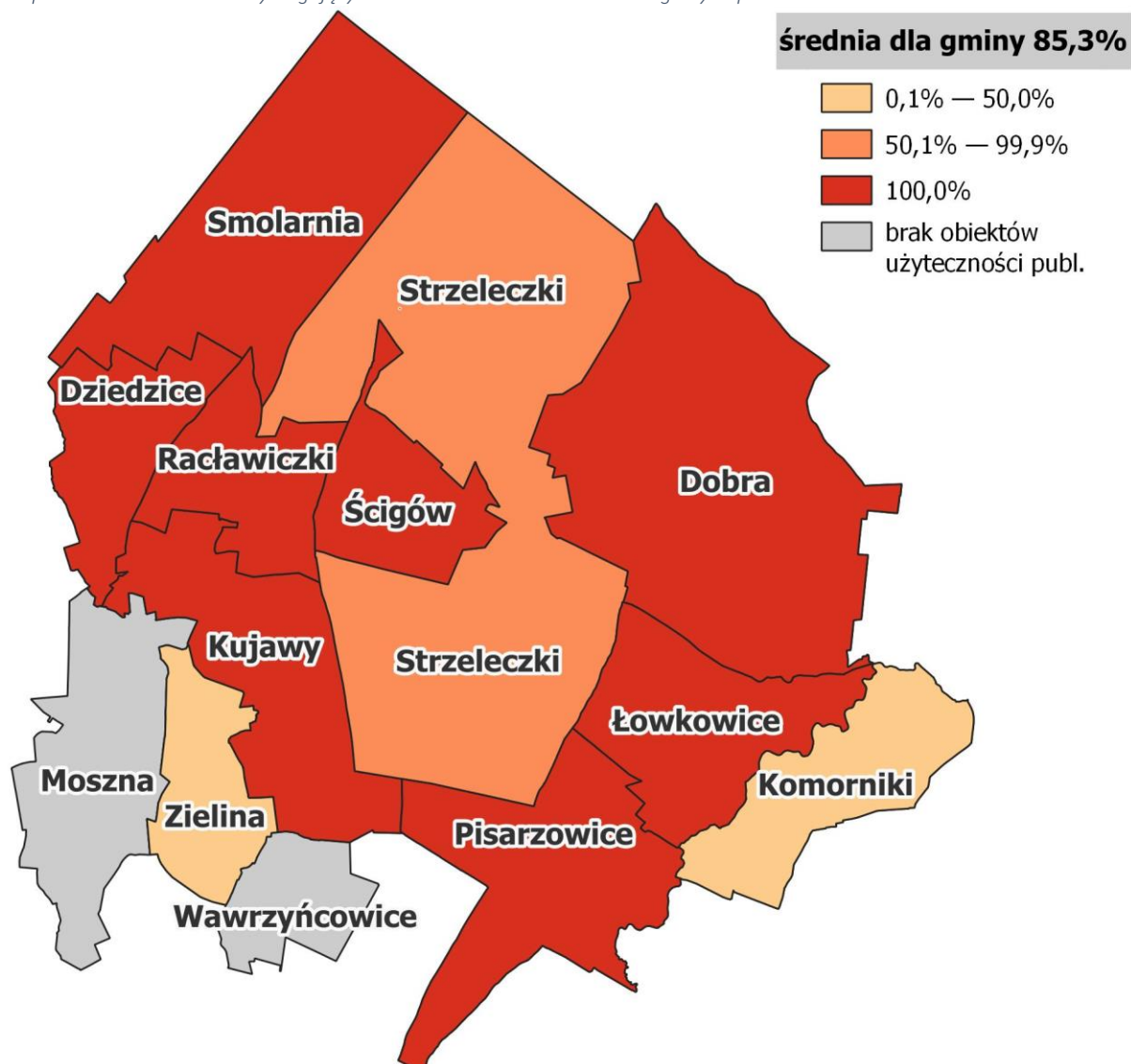
Nr obszaru	Nazwa obszaru	Liczba obiektów użyteczności publicznej	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	<u>Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami</u>
1.	Dobra	11	11	<u>100,0%</u>
2.	Dziedzice	1	1	<u>100,0%</u>
3.	Komorniki	2	1	<u>50,0%</u>
4.	Kujawy	1	1	<u>100,0%</u>
5.	Łowkowice	1	1	<u>100,0%</u>
6.	Moszna	0	0	=
7.	Pisarzowice	3	3	<u>100,0%</u>
8.	Raławiczki	2	2	<u>100,0%</u>
9.	Smolarnia	1	1	<u>100,0%</u>
10.	Strzeleczyki	7	5	<u>71,4%</u>
11.	Ścigów	1	1	<u>100,0%</u>
12.	Wawrzyńcowice	0	0	=
13.	Zielina	4	2	<u>50,0%</u>
Gmina		34	29	<u>85,3%</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Strzeleczyki

Na podstawie danych Urzędu Gminy Strzeleczyki oszacowano, iż 29 obiektów świadczących usługi publiczne wymaga przekształceń pod kątem usunięcia barier architektonicznych i funkcjonalnego przystosowania do osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych. Średnia wartość wskaźnika dla gminy wyniosła 85,3%. Największe potrzeby (100,0%) związane z dostosowaniem budynków do osób ze specjalnymi potrzebami zdiagnozowano w jednostkach Dobra, Dziedzice, Kujawy, Łowkowice, Pisarzowice, Raławiczki, Smolarnia oraz Ścigów.

⁵ Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 z późn. zm.)

Mapa 27. Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami

Źródło: opracowanie własne

Ostatni analizowany wskaźnik w ramach sfery technicznej dotyczy poziomu dostępności Internetu stacjonarnego. Wysoki poziom dostępności tego powszechnego medium może mieć istotny wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców, oferując szereg korzyści, takich jak możliwość korzystania z usług teleopieki, nauczania oraz pracy zdalnej czy wprowadzenia inteligentnych rozwiązań automatyki domowej.

Tabela 29. Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s

Nr obszaru	Nazwa obszaru	Adresy referencyjne	Czarne plamy	<u>Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s</u>
1.	Dobra	286	260	<u>90,9%</u>
2.	Dzierżycie	126	126	<u>100,0%</u>

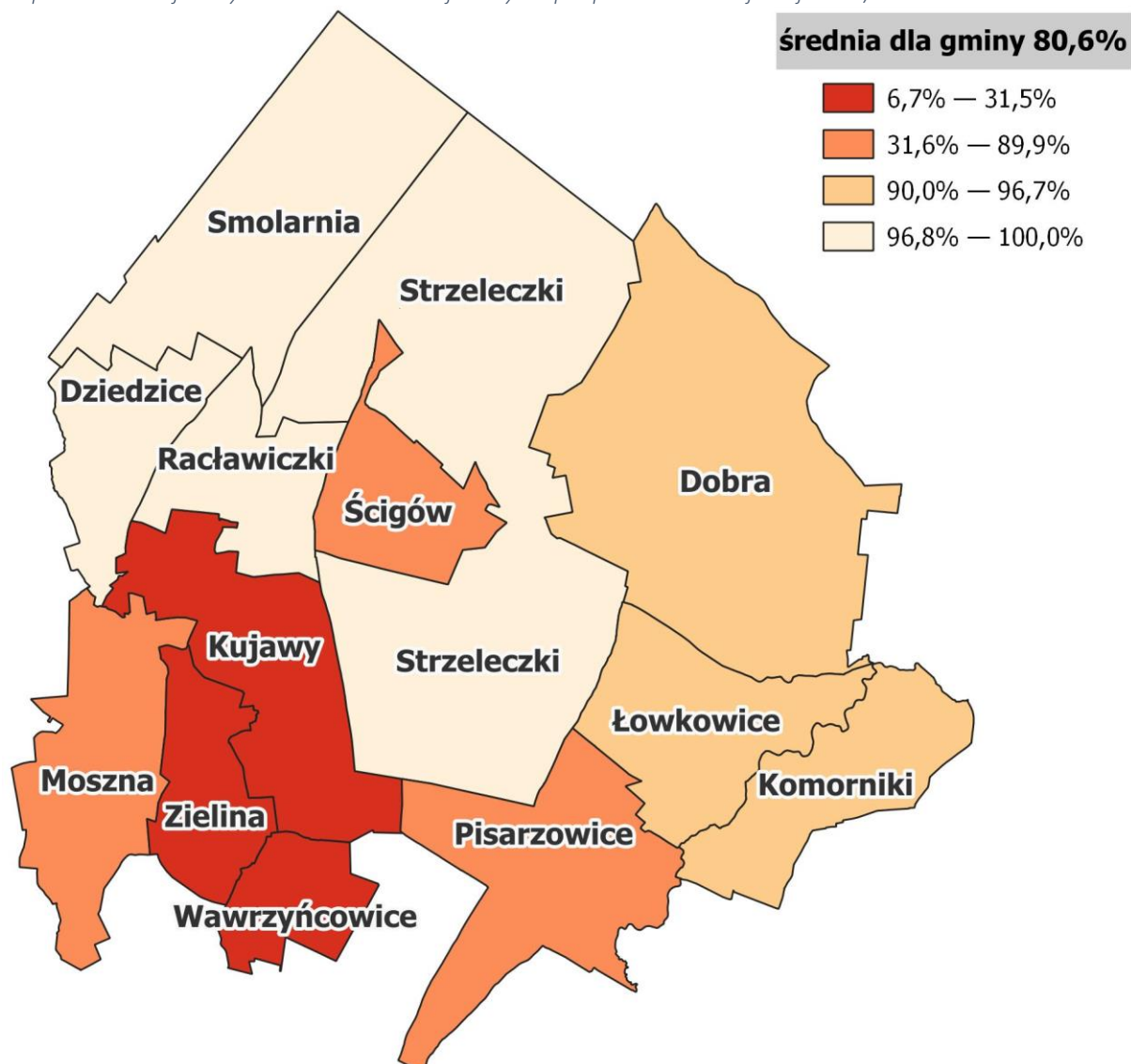
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

3.	Komorniki	160	147	<u>91,9%</u>
4.	Kujawy	188	59	<u>31,4%</u>
5.	Łowkowice	206	190	<u>92,2%</u>
6.	Moszna	123	65	<u>52,8%</u>
7.	Pisarzowice	130	108	<u>83,1%</u>
8.	Raławiczki	244	241	<u>98,8%</u>
9.	Smolarnia	124	120	<u>96,8%</u>
10.	Strzelecзки	556	546	<u>98,2%</u>
11.	Ścigów	129	115	<u>89,1%</u>
12.	Wawrzyńcowice	23	7	<u>30,4%</u>
13.	Zielina	180	12	<u>6,7%</u>
Gmina		2 475	1 996	<u>80,6%</u>

Źródło danych: <https://mapbook.uke.gov.pl/>

W gminie Strzelecзки średni poziom dostępności Internetu stacjonarnego wynosi 80,6%. Najmniej korzystną sytuację odnotowano w jednostce Zielina (6,7%), gdzie poziom dostępności jest bardzo niski oraz w przypadku jednostek Kujawy, Moszna, Wawrzyńcowice, gdzie dostępność ta jest na poziomie niższym niż w całej gminie. Natomiast najlepszy dostęp do Internetu mają mieszkańcy jednostki Dziejowice, gdzie wskaźnik ma wartość 100,0%.

Mapa 28. Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s

Źródło: opracowanie własne

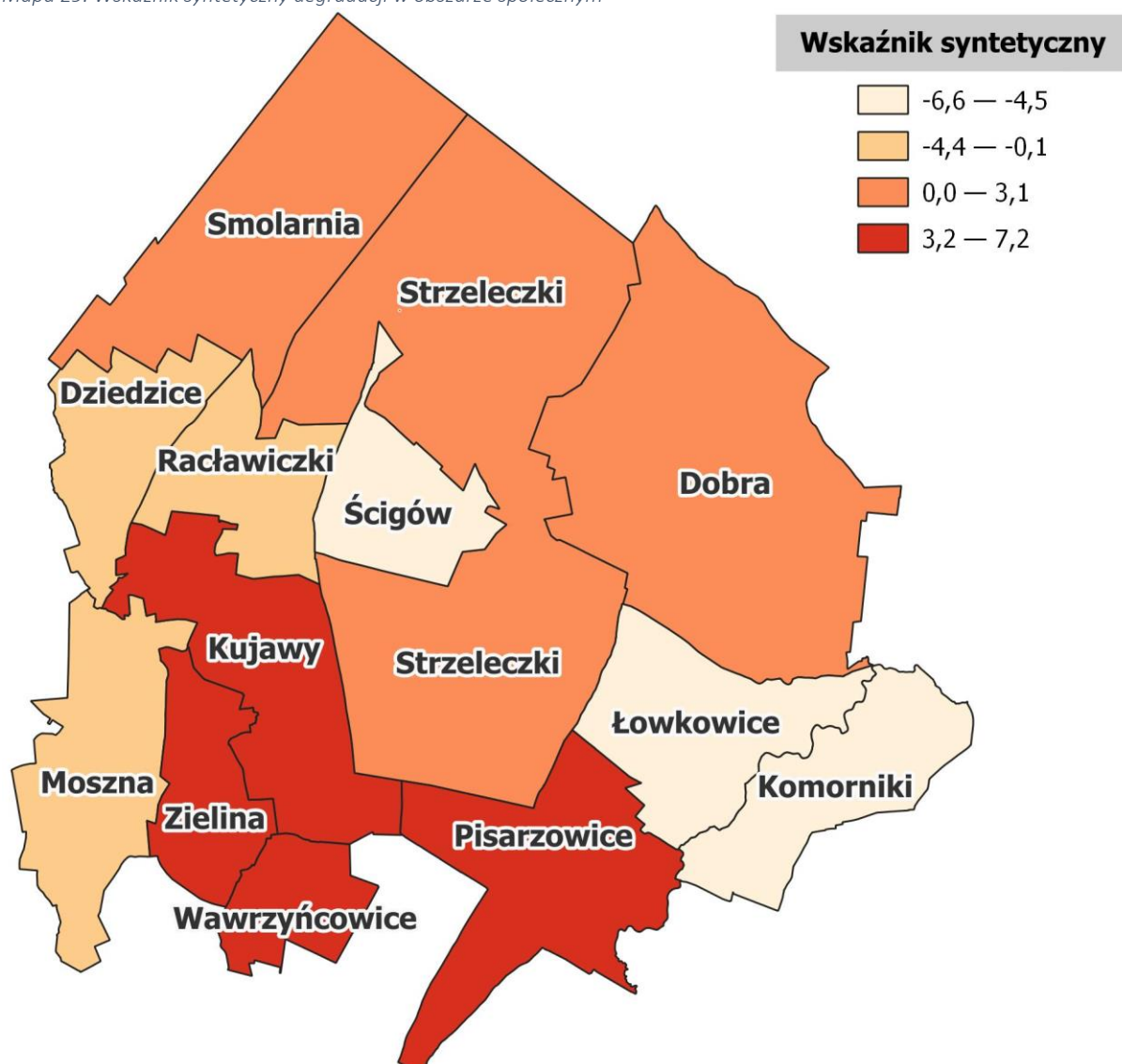
4. Podsumowanie

Analiza zmiennych/wskaźników, przeprowadzona w ramach niniejszej diagnozy delimitacyjnej, miała na celu identyfikację obszaru zdegradowanego. Obszar ten charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz w przynajmniej jednej z czterech sfer pozaspołecznych (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Skalę oraz stopień ww. negatywnych zjawisk obrazują przedstawione w dokumencie mapy oraz tabele z obszarami porównawczymi gminy. Dane poddane analizie pochodziły ze sprawdzonych źródeł oraz ogólnodostępnych, rzetelnych opracowań oraz raportów. Zakres danych dla sfery społecznej jest najobszerniejszy ze względu na zapisy ustawy o rewitalizacji, która charakteryzuje tę sferę jako najistotniejszą.

Poszczególne etapy wyznaczania wskaźnika syntetycznego:

1. Normalizacja poszczególnych zjawisk kryzysowych – czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe;
2. Określenie charakteru wskaźnika (czy dany wskaźnik jest stymulantą czy destymulantą) oraz przekształcenie wartości wskaźników cząstkowych;
3. Wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego będącego sumą wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych.

Mapa 29. Wskaźnik syntetyczny degradacji w obszarze społecznym

Źródło: opracowanie własne

Poniższe tabele zbiorcze przedstawiają bilans wszystkich wskaźników.

Tabela 30. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości wskaźników

Numer obszaru	Nazwa obszaru	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców
1.	Dobra	-10,3	-6,5	32,3	11,6	18,1	9,0	11,6	49,0	6,5	2,6	212,9
2.	Dziedzice	-12,2	-19,5	29,3	14,6	2,4	4,9	7,3	29,3	2,4	0,0	0,0
3.	Komorniki	7,9	25,6	31,5	15,7	11,8	3,9	7,9	23,6	3,9	2,0	289,4
4.	Kujawy	-10,9	-9,3	55,9	29,5	12,4	6,2	14,0	74,5	6,2	1,6	0,0
5.	Łowkowice	0,0	13,4	28,4	11,7	3,3	5,0	8,3	0,0	0,0	3,3	0,0
6.	Moszna	3,1	12,4	43,3	18,6	18,6	12,4	21,7	37,2	9,3	15,5	777,1
7.	Pisarzowice	-9,8	-4,9	48,9	24,4	2,4	4,9	26,9	44,0	12,2	2,4	239,6
8.	Raławiczki	-12,2	0,0	46,1	20,3	6,8	1,4	16,3	16,3	5,4	2,7	239,8
9.	Smolarnia	10,0	10,0	29,9	19,9	13,3	23,3	19,9	6,6	0,0	6,6	0,0
10.	Strzeleccki	-9,8	-3,3	50,2	26,7	9,1	5,2	20,2	15,7	5,9	3,9	193,1
11.	Ścigów	0,0	-3,1	27,9	3,1	0,0	0,0	3,1	37,2	3,1	3,1	0,0
12.	Wawrzyńcowice	0,0	-31,3	31,3	15,6	15,6	15,6	0,0	0,0	15,6	0,0	0,0
13.	Zielina	-9,5	-18,9	58,7	20,8	18,9	5,7	15,2	0,0	9,5	3,8	354,2
GMINA		-6,3	-1,5	42,2	19,6	10,1	6,1	14,8	26,6	5,6	3,5	184,6

Źródło: opracowanie własne

Tabela 31. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości zestandaryzowane

Numer obszaru	Nazwa obszaru	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców	Syntetyczny wskaźnik degradacji
1.	Dobra	0,78	0,24	-0,64	-0,90	1,17	0,24	-0,21	1,04	0,06	0,27	-0,16	1,1
2.	Dziedzice	1,02	1,08	-0,90	-0,47	-1,16	-0,42	-0,76	0,16	-0,81	0,93	0,79	-1,6
3.	Komorniki	-1,52	-1,83	-0,71	-0,31	0,24	-0,56	-0,69	-0,09	-0,48	0,43	-0,50	-4,5
4.	Kujawy	0,85	0,43	1,45	1,65	0,33	-0,20	0,09	2,17	0,01	0,53	0,79	7,2
5.	Łowkowice	-0,52	-1,04	-0,98	-0,88	-1,03	-0,39	-0,63	-1,14	-1,34	0,08	0,79	-6,6
6.	Moszna	-0,91	-0,98	0,34	0,10	1,25	0,77	1,08	0,51	0,68	-3,00	-2,68	-1,9
7.	Pisarzowice	0,71	0,14	0,83	0,93	-1,16	-0,41	1,74	0,82	1,32	0,31	-0,28	4,2
8.	Raclawiczki	1,02	-0,18	0,58	0,34	-0,51	-0,97	0,38	-0,42	-0,16	0,24	-0,28	-1,0
9.	Smolarnia	-1,78	-0,82	-0,85	0,29	0,46	2,50	0,85	-0,84	-1,34	-0,76	0,79	0,3
10.	Strzeleczyki	0,71	0,03	0,95	1,26	-0,16	-0,36	0,89	-0,44	-0,06	-0,07	-0,07	2,0
11.	Ścigów	-0,52	0,02	-1,03	-2,11	-1,52	-1,19	-1,30	0,51	-0,67	0,14	0,79	-6,3
12.	Wawrzyńcowice	-0,52	1,84	-0,73	-0,32	0,81	1,29	-1,70	-1,14	2,07	0,93	0,79	3,8
13.	Zielina	0,67	1,05	1,70	0,42	1,30	-0,29	0,24	-1,14	0,72	-0,03	-0,79	3,2
GMINA		0,27	-0,08	0,24	0,24	-0,02	-0,21	0,20	0,04	-0,12	0,04	-0,03	0,3

Źródło: opracowanie własne

Powyższe zestawienie prezentuje syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej. W pierwszej kolejności policzono średnie, a następnie uzyskane wartości poddano normalizacji. W ten sposób uzyskano porównywalny, syntetyczny wskaźnik degradacji.

Tabela 32. Podsumowanie analizy obszarów – sfera gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna – wartości wskaźników, część 1

Numer obszaru	Nazwa obszaru	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg/mieszkańca]	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Średnie roczne stężenie PM2.5 [2022 rok]	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Dostępność punktów usług publicznych	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem
1.	Dobra	58,1	-2,58	44,6	22,1%	13,8	71,5%	2,6	0,21
2.	Dziedzice	51,2	4,88	6,5	0,0%	14,0	84,9%	2,4	0,42
3.	Komorniki	35,4	1,97	16,0	0,0%	16,3	79,1%	2,0	0,34
4.	Kujawy	43,5	0,00	95,5	30,2%	15,7	88,9%	1,6	0,24
5.	Łowkowice	50,1	1,67	20,5	2,0%	16,5	75,4%	0,0	0,30
6.	Moszna	71,2	-6,19	15,2	8,6%	14,5	64,0%	0,0	0,00
7.	Pisarzowice	34,2	2,44	148,6	0,0%	15,4	92,9%	0,0	0,22
8.	Raławiczki	33,9	0,00	29,3	0,0%	14,7	79,4%	1,4	0,42
9.	Smolarnia	33,2	0,00	4,9	0,0%	10,9	69,9%	0,0	0,16
10.	Strzeleccki	60,0	2,61	38,3	12,6%	13,2	80,4%	3,3	0,11
11.	Ścigów	40,2	-3,10	58,4	0,0%	14,9	74,3%	3,1	0,46
12.	Wawrzyńcowice	46,9	0,00	104,7	0,0%	14,1	68,0%	0,0	0,00
13.	Zielina	37,9	0,00	40,5	24,8%	15,3	78,2%	0,0	0,51
GINA		47,8	0,56	43,8	9,9%	14,1	78,3%	1,7	0,21

Źródło: opracowanie własne

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

Tabela 33. Podsumowanie analizy obszarów – sfera gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna – wartości wskaźników, część 2

Numer obszaru	Nazwa obszaru	Dostępność komunikacyjna	Dostępność infrastruktury rowerowej na km ²	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Liczba zabytków na km ²	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s
1.	Dobra	0,16	0,00	5,16	97,0%	1,94	36,4%	100,0%	90,9%
2.	Dziedzice	1,05	0,00	0,00	95,9%	6,51	100,0%	100,0%	100,0%
3.	Komorniki	0,17	0,19	0,00	95,7%	7,96	50,0%	50,0%	91,9%
4.	Kujawy	0,24	0,00	0,00	94,7%	7,79	100,0%	100,0%	31,4%
5.	Łowkowice	0,44	0,00	0,00	94,8%	3,10	100,0%	100,0%	92,2%
6.	Moszna	0,27	0,28	18,58	95,1%	6,31	—	—	52,8%
7.	Pisarzowice	0,22	0,00	2,44	97,0%	3,82	100,0%	100,0%	83,1%
8.	Raławiczki	0,42	0,00	0,00	92,5%	8,83	100,0%	100,0%	98,8%
9.	Smolarnia	0,24	0,00	0,00	97,6%	2,46	100,0%	100,0%	96,8%
10.	Strzeleczyki	0,14	0,00	1,30	97,1%	3,64	71,4%	71,4%	98,2%
11.	Ścigów	0,23	0,00	0,00	94,6%	4,18	100,0%	100,0%	89,1%
12.	Wawrzyńcowice	0,00	0,00	0,00	96,0%	4,14	—	—	30,4%
	Zielina	0,25	0,00	3,79	92,3%	6,59	100,0%	50,0%	6,7%
	GMINA	0,25	0,03	2,10	96,1%	4,35	70,6%	85,3%	80,6%

Źródło: opracowanie własne

5. Wyznaczanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Rewitalizacja to proces, który ma na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego poprzez kompleksowe działania. Działania te obejmują przede wszystkim kwestie społeczne, ale również gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Ponadto rewitalizacja zakłada wykorzystanie potencjałów oraz uwarunkowań, którymi charakteryzuje się dana jednostka. Wyprowadzenie ze stanu kryzysowego następuje poprzez realizację zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni oraz gospodarki.

Właściwe zdefiniowanie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji jest kluczowe dla konsekwentnej realizacji zaplanowanych działań. W tym celu przeprowadzono kompleksową diagnozę i analizę w każdej z pięciu ww. sfer.

Zgodnie z art. 9. ust. 1. ustawy o rewitalizacji „obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1. gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;
2. środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska;
3. przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych;
4. technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności,

ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami)⁶.

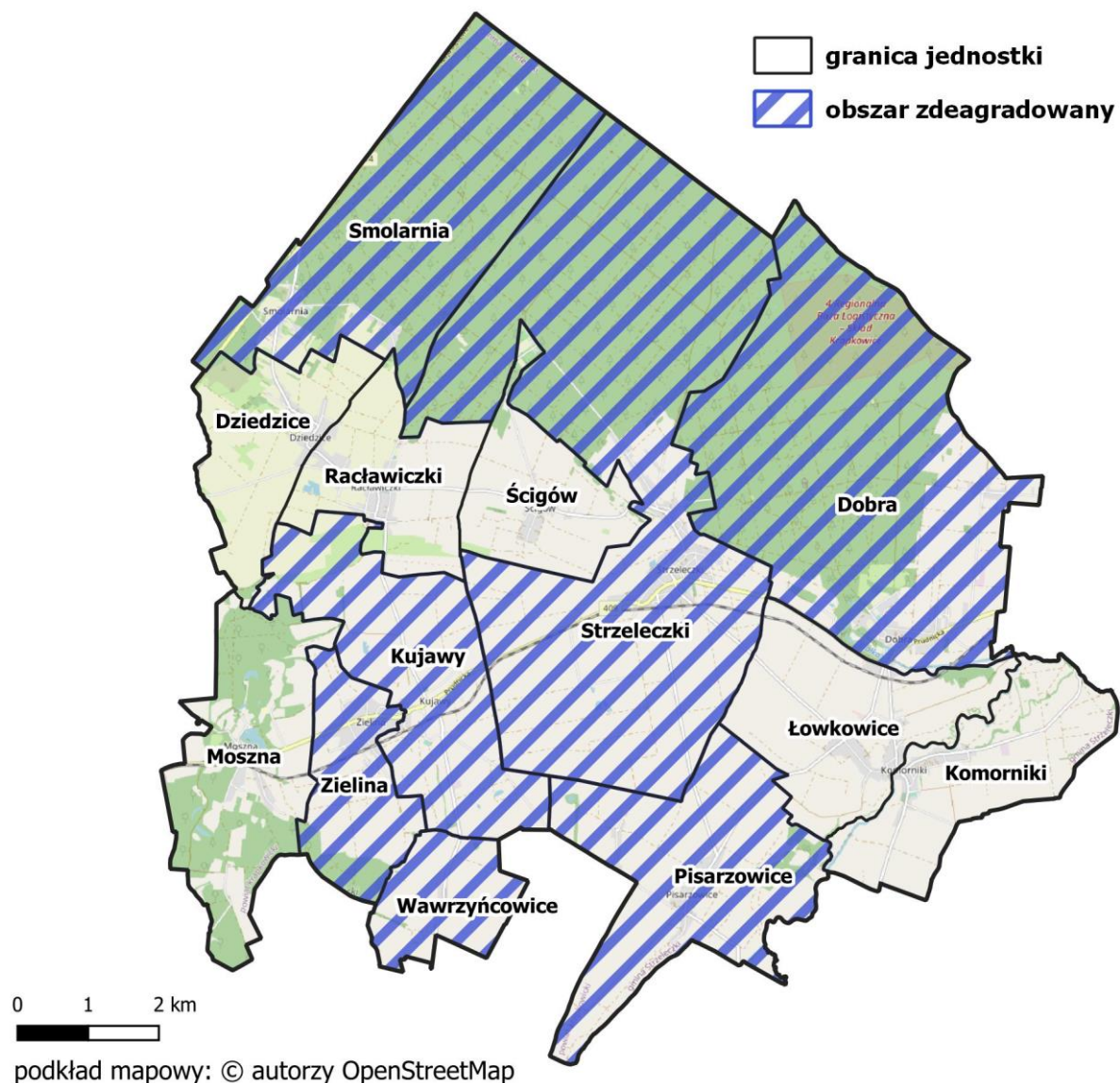
W przypadku gminy Strzelecckiej odnotowano natężenie negatywnych zjawisk społecznych w siedmiu obszarach i wskazano je jako **obszar zdegradowany**:

- podobszar Dobra;
- podobszar Kujawy;
- podobszar Pisarzowice;
- podobszar Smolarnia;
- podobszar Strzelecckiej;
- podobszar Wawrzyńcowice;
- podobszar Zielina.

Łącznie obszar zdegradowany zajmuje powierzchnię 8 357 ha (71,2% powierzchni gminy) oraz jest zamieszkały przez 4 254 osób (59,7% mieszkańców gminy).

⁶ Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.).

Mapa 30. Obszar zdegradowany w gminie Strzeleccki

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z zapisami ustawy, po wyznaczeniu obszaru zdegradowanego analizie poddano skalę występujących zjawisk negatywnych o charakterze społecznym oraz pozaspołecznym. Poniższa lista przedstawia zaobserwowane na terenie OZ niekorzystne sytuacje w sferach:

- a) społecznej – ujemny przyrost naturalny oraz saldo migracji, wysoka liczba bezrobotnych oraz długotrwale bezrobotnych, liczne przestępstwa, wysoka liczba udzielonych świadczeń stałych;
- b) gospodarczej – mała liczba podmiotów gospodarczych w stosunku do średniej gminy, mała różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi;
- c) środowiskowej – duża ilość wyrobów azbestowych, wysoki poziom hałasu, zanieczyszczone powietrze;

d) przestrzenno-funkcjonalnej – niska dostępność usług publicznych oraz niska dostępność komunikacyjna i rowerowa;

e) technicznej – duża liczba zabytków, wysoki udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji oraz dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami, niski dostęp do Internetu.

Następnie, w formie tabeli przedstawiono wyniki przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, która posłużyła wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w gminie Strzeleccki.

Tabela 34. Obszary porównawcze – podsumowanie występowania problemów społecznych i pozaspołecznych

Obszar porównawczy		Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej	Liczba problemów występujących w sferach pozaspołecznych
Obszar 1.	Dobra	1,1	7/16
Obszar 4.	Kujawy	7,2	15/16
Obszar 7.	Pisarzowice	4,2	9/16
Obszar 9.	Smolarnia	0,3	9/16
Obszar 10.	Strzeleccki	2,0	7/16
Obszar 12.	Wawrzyńcowice	3,8	10/16
Obszar 13.	Zielina	3,2	10/16

Źródło: opracowanie własne

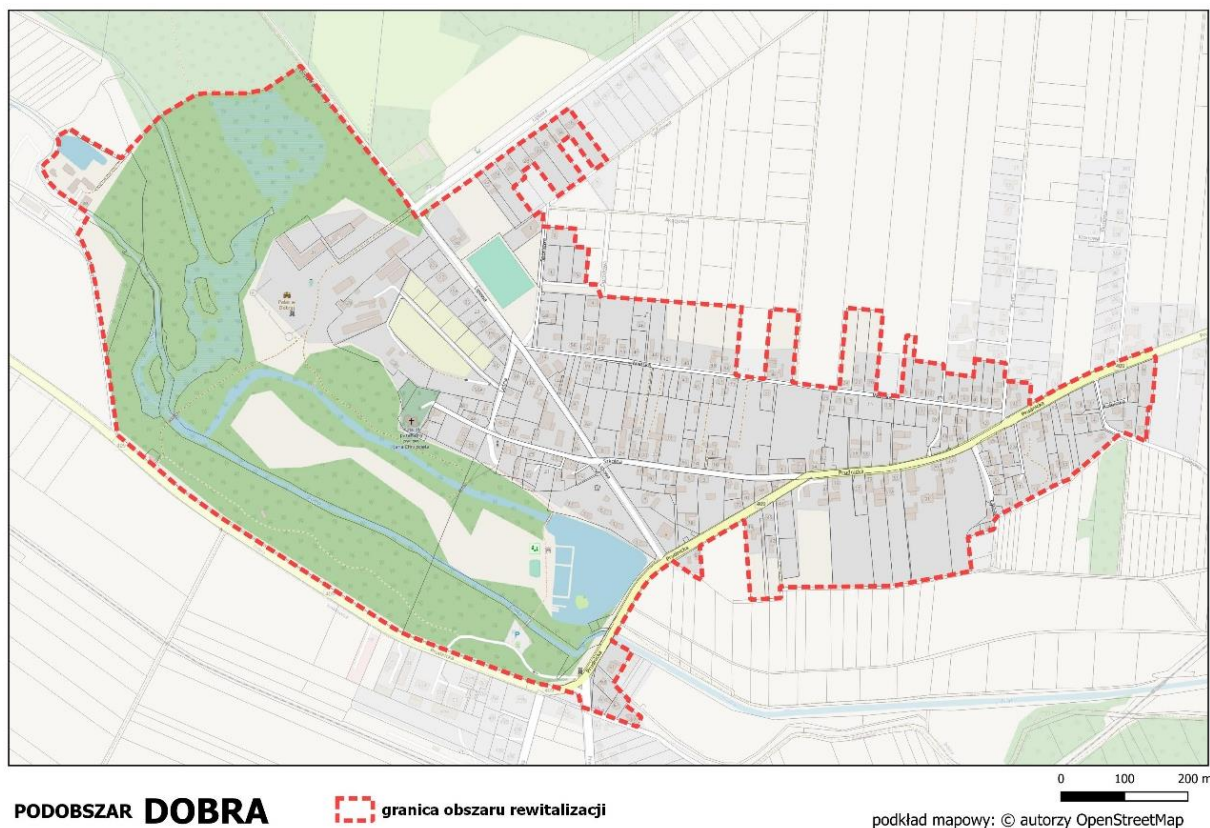
Z obszaru zdegradowanego wyznaczono **obszar rewitalizacji**, w którym obserwuje się szczególne natężenie problemów społecznych oraz współwystępujących z nimi problemów w sferze gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Podczas procesu wyodrębniania OR uwzględniono zapisy art. 10 pkt. 2 ustawy o rewitalizacji: „obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic”⁷. Ponadto z OR usunięto tereny niezabudowane oraz te o charakterze rolnym, skupiono się natomiast na obszarach zamieszkałych i zurbanizowanych.

⁷ Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.).

W ramach obszaru rewitalizacji, wydzielono trzy podobszary:

- **Podobszar rewitalizacji Dobra** o powierzchni 84 ha stanowi 0,7% całej powierzchni gminy, a liczba zamieszkującej go ludności to 557 osób, co stanowi 7,8% populacji gminy. Teren rewitalizacji obejmuje ważny pod kątem kulturowo-turystycznym Zespół pałacowo-parkowy w Dobrej oraz obiekt zabytkowy – Pałac von Seherr-Thoss. W obszarze rewitalizacji znajdują się również obiekty sakralne, usługowe oraz sportowo-rekreacyjne.

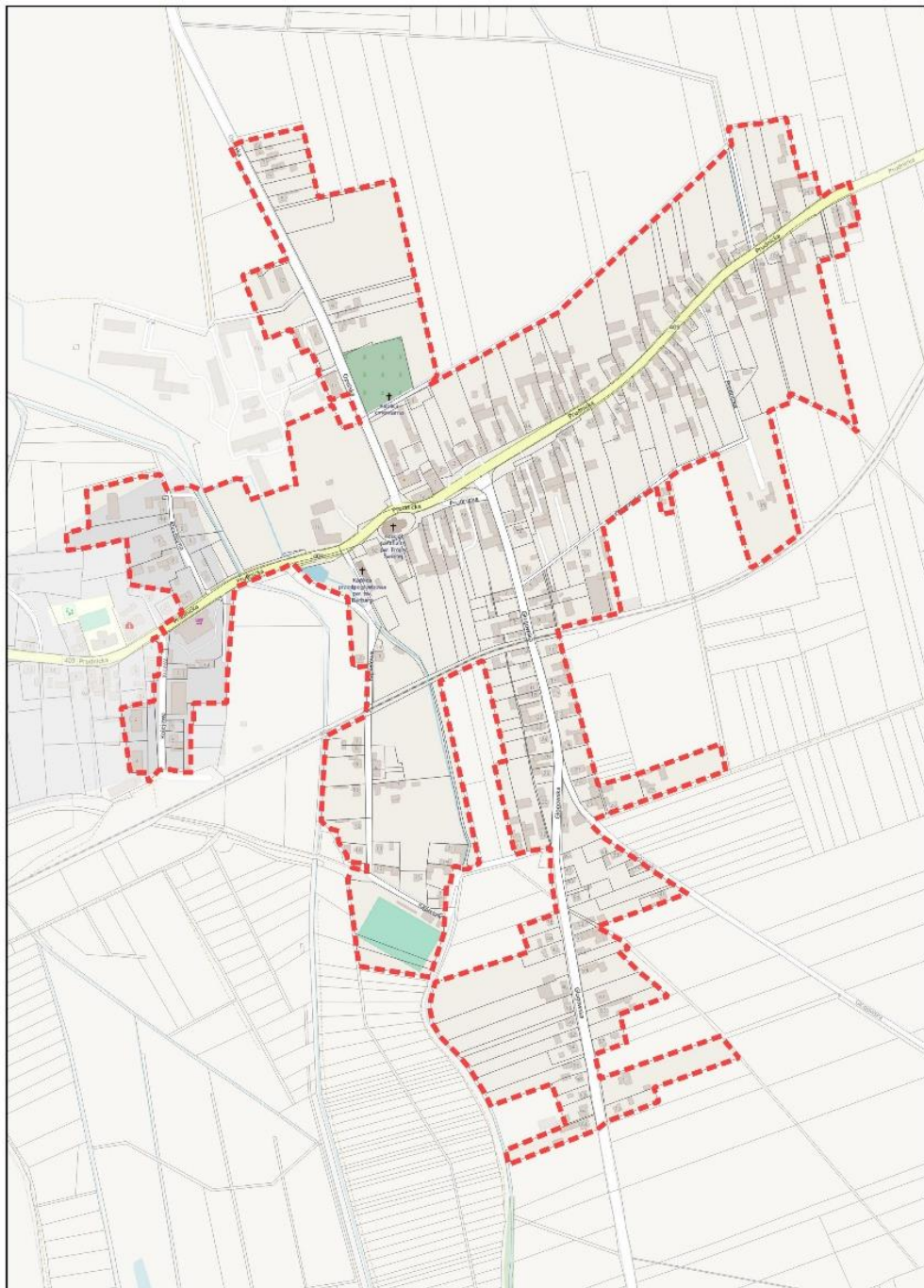
Mapa 31. Podobszar rewitalizacji Dobra

Źródło: Opracowanie własne

– **Podobszar rewitalizacji Kujawy** o powierzchni 59 ha stanowi 0,5% całej powierzchni gminy, a liczba zamieszkującej go ludności to 632 osób, co stanowi 8,8% populacji gminy. Teren rewitalizacji obejmuje najważniejszy dla tego obszaru obiekt pod względem kulturowym i turystycznym – Zespół pałacowo-parkowy w Kujawach wraz z pałacem rodziny von Tiele-Winckler. W obszarze rewitalizacji znajdują się również obiekty sakralne, usługowe oraz sportowe.

Mapa 32. Podobszar rewitalizacji Kujawy

PODOBSZAR **KUJAWY**

 granica obszaru rewitalizacji

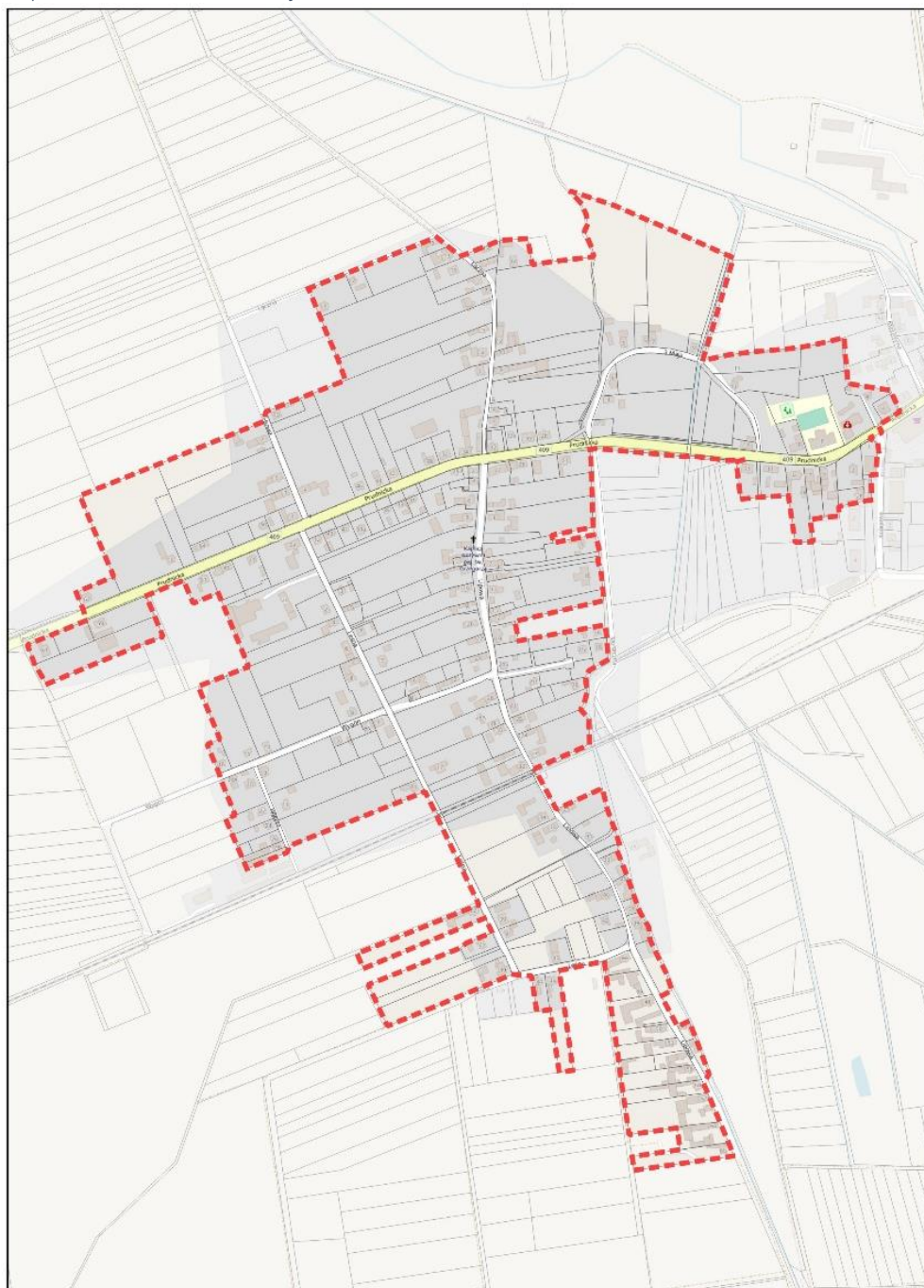
Źródło: Opracowanie własne

0 100 200 m

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

– **Podobszar rewitalizacji Zielina** o powierzchni 59 ha stanowi 0,5% całej powierzchni gminy, a liczba zamieszkującej go ludności to 524 osób, co stanowi 7,3% populacji gminy. Obszar rewitalizacji obejmuje ważne punkty usługowe (w tym punkt usługi zdrowotnej) oraz placówkę edukacyjną (Publiczna Szkoła Podstawowa w Zielinie).

Mapa 33. Podobszar rewitalizacji Zielina

PODOBSZAR ZIELINA

 granica obszaru rewitalizacji

0 100 200 m

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: Opracowanie własne

łącznie obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 201 ha (1,7% powierzchni gminy) oraz jest zamieszkały przez 1 713 osób (23,9% mieszkańców gminy). Oznacza to, że wyznaczony obszar rewitalizacji spełnia wymagania zawarte w ustawie o rewitalizacji odnośnie do powierzchni oraz liczby ludności obszaru.

Tabela 35. Zestawienie wskaźników obligatoryjnych

Obszar Zdegradowany	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy	Ludność [os]	Udział w ludności gminy
Dobra	1 911	16,3%	775	10,8%
Kujawy	835	7,1%	644	9,3%
Pisarzowice	890	7,6%	409	5,7%
Smolarnia	1 261	10,7%	301	4,2%
Strzeleczyki	2 776	23,7%	1533	21,4%
Wawrzyńcowice	290	2,5%	64	0,9%
Zielina	395	3,4%	528	7,4%
OZ	8 357	71,2%	4 254	59,7%
Obszar Rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy	Ludność [os]	Udział w ludności gminy
Dobra	84	0,7%	557	7,8%
Kujawy	59	0,5%	632	8,8%
Zielina	59	0,5%	524	7,3%
OR	201	1,7%	1 713	23,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Strzeleczyki

Na wyznaczenie obszaru rewitalizacji w zawężonym kształcie miała wpływ ocena potencjału przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych oraz aktualny stan zagospodarowania terenu, który może mieć znaczenie dla realizacji potencjalnych przedsięwzięć. W wybranych częściach obszaru zdegradowanego obserwuje się szczególne natężenie problemów społecznych oraz współwystępujących z nimi problemów w sferze gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej.

6. Spis tabeli i rysunków

6.1 Mapy

Mapa 1. Podział gminy na obszary porównawcze.....	9
Mapa 2. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców.....	15
Mapa 3. Saldo migracji na 1000 mieszkańców.....	17
Mapa 4. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.....	19
Mapa 5. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców.....	21
Mapa 6. Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców.....	23
Mapa 7. Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców.....	25
Mapa 8. Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców.....	27
Mapa 9. Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców.....	29
Mapa 10. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności 1000 mieszkańców.....	31
Mapa 11. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców.....	33
Mapa 12. Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców.....	35
Mapa 13. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.....	37
Mapa 14. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców.....	39
Mapa 15. Odsetek nieruchomości, na których zidentyfikowano wyroby azbestowe [%].....	41
Mapa 16. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym [%]......	43
Mapa 17. Średnie roczne stężenie PM2.5.....	45
Mapa 18. Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe [%].....	47
Mapa 19. Dostępność do punktów usług publicznych.....	49
Mapa 20. Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem.....	51
Mapa 21. Dostępność komunikacji.....	53
Mapa 22. Dostępność infrastruktury rowerowej.....	55
Mapa 23. Dostępność do opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców.....	57
Mapa 24. Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem.....	59
Mapa 25. Liczba zabytków na km ²	61
Mapa 26. Udział obiektów wymagających termomodernizacji.....	63
Mapa 27. Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami.....	65
Mapa 28. Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s.....	67
Mapa 29. Wskaźnik syntetyczny degradacji w obszarze społecznym.....	68
Mapa 30. Obszar zdegradowany w gminie Strzeleccki.....	75
Mapa 31. Podobszar rewitalizacji Dobra.....	77
Mapa 32. Podobszar rewitalizacji Kujawy.....	78
Mapa 33. Podobszar rewitalizacji Zielina.....	79

6.2 Tabele

Tabela 1. Zestawienie obszarów porównawczych w ramach programu rewitalizacji	8
Tabela 2. Katalog wskaźników - kryteria delimitacji.....	10
Tabela 3. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	14
Tabela 4. Saldo migracji na 1000 mieszkańców	16
Tabela 5. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	17
Tabela 6. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	20
Tabela 7. Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców.....	21
Tabela 8. Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	23
Tabela 9. Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	25
Tabela 10. Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	27
Tabela 11. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	30
Tabela 12. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	31
Tabela 13. Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców	33
Tabela 14. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.....	36
Tabela 15. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców.....	38
Tabela 16. Ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 mieszkańca [kg/mieszkańca].....	40
Tabela 17. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym [%].....	42
Tabela 18. Średnie roczne stężenie PM2.5.....	43
Tabela 19. Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe [%]	45
Tabela 20. Dostępność do punktów usług publicznych	48
Tabela 21. Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem.....	50
Tabela 22. Dostępność do komunikacji	52
Tabela 23. Dostępność do infrastruktury rowerowej na km ²	54
Tabela 24. Dostępność do opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców.....	55
Tabela 25. Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	58
Tabela 26. Liczba zabytków na km ²	60
Tabela 27. Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	61
Tabela 28. Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	64
Tabela 29. Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s.....	65
Tabela 30. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości wskaźników.....	69
Tabela 31. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości zestandaryzowane.....	70
Tabela 32. Podsumowanie analizy obszarów – sfera gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna – wartości wskaźników, część 1	71
Tabela 33. Podsumowanie analizy obszarów – sfera gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna – wartości wskaźników, część 2.....	72
Tabela 34. Obszary porównawcze – podsumowanie występowania problemów społecznych i pozaspółecznych	76
Tabela 35. Zestawienie wskaźników obligatoryjnych	80